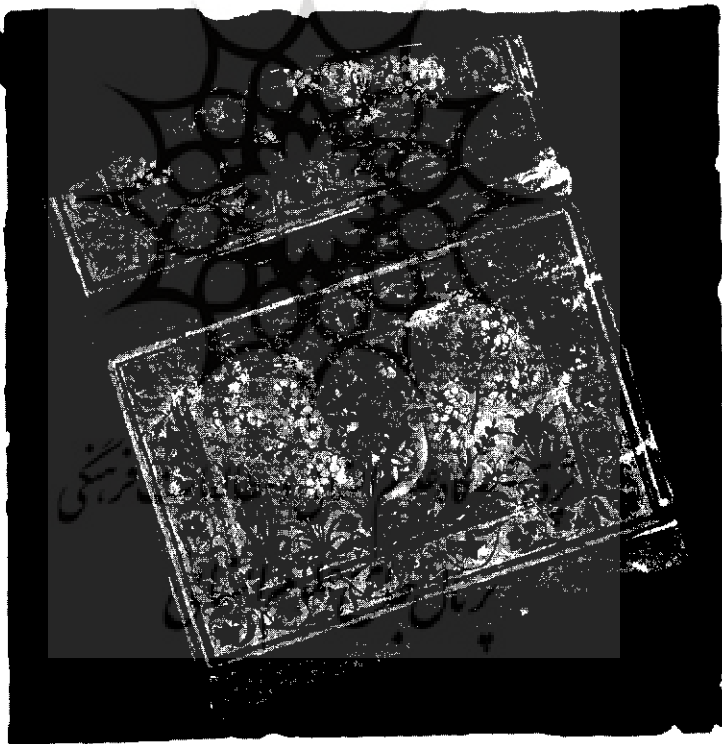

کتابخانه قرآنی

ضمیمه ویژه کتاب شناسی نهج البلاغه

● شروع نهج البلاغه ● ترجمه نهج البلاغه / ترجمه های نهج البلاغه به زبان فارسی / انگلیسی / اردو / زبانهای مختلف دنیا ● برگزیده هایی از نهج البلاغه / به زبان عربی و فارسی / زبانهای مختلف دنیا ● خطبه های نهج البلاغه / شروع خطبه اول / خطبه شششنبه / خطبه متقین (همام) / خطبه های مختلف نهج البلاغه نامه های نهج البلاغه / شروع نامه ۴۵ نهج البلاغه / نامه ۴۷ نهج البلاغه ● کلمات قصار نهج البلاغه ● نهج البلاغه و مباحث خاص (کلام و عقاید / اصول دین و نهج البلاغه / فروع دین و نهج البلاغه ● نهج البلاغه و مباحث جدید / اخلاق و نهج البلاغه / نهج البلاغه و اجتماع / نهج البلاغه و سیاست / قرآن / ادبیات / تاریخ / آموزش و پرورش و پاسخ / انسان / مقاله ها و سخنرانی ها / پیرامون نهج البلاغه ● فهرست ها / فهرست موضوعی نهج البلاغه / واژه نامه / اسناد نهج البلاغه ● آثار کلی پیرامون نهج البلاغه ● نهج البلاغه و مباحث دیگر

کتاب‌شناسی نهج البلاغه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

کتابشناسی نهج البلاغه، چگونه شکل گرفت؟
O از همان بدو ورودم به حوزه، بیشتر تحقیقات و مطالعات خودم را روی نهج البلاغه گذاشتم چون همانطور که می‌دانید، درس نهج البلاغه جزو دروس اصلی حوزه نیست، اگر چه بعضی از اساتید حوزه، دروسی از نهج البلاغه را به عنوان درسهای فرعی تدریس می‌کنند. در نتیجه بعد از مدتی کتابخانه‌ام پر از کتابهایی در مورد نهج البلاغه شد در مورد کتابشناسی نهج البلاغه آیت‌الله استادی بیست سال قبل کتابی گرد آورده بودند ولی به طور طبیعی طی این سالها کارهای زیادی انجام شده بود. لذا من به فکر تهیه این کتاب افتادم و در این راه از همراهی، همفکری و کمکهای بسیاری از اساتید حوزه و دانشگاه و همچنین کتابخانه‌های مختلف استفاده کردم و در نهایت مجموعه‌ای شامل ۸۰۰ کتاب در مورد نهج البلاغه جمع‌آوری شد.

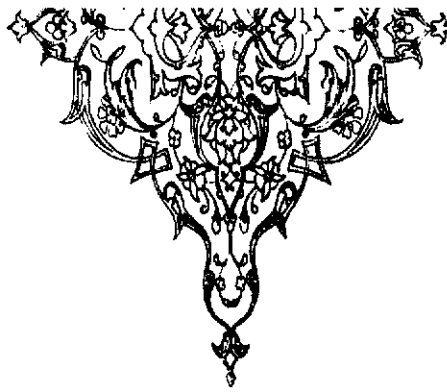
ویژگی کتاب‌شناسی که شما گردآوری کرده‌اید چیست؟
O این کتاب‌شناسی از کتابهایی تشکیل شده است که مستقلاً پیرامون نهج البلاغه نوشته شده‌اند و شامل کتابهای صنفی و مقالات نیست. این کتاب‌شناسی به صورت موضوعی تنظیم شده است. البته به طور قطع این کتاب‌شناسی کامل نیست ولی در حدود ۹۵ درصد کتابها در مورد نهج البلاغه در آن یافت می‌شود و انشاءالله به زودی نمایشگاهی که مجموع کتابهای پیرامون نهج البلاغه را شامل می‌شود به نمایش خواهیم گذاشت و همچنین این کتابها را در مجموعه‌ای با عنوان اولین کتابخانه تخصصی نهج البلاغه در ستاد احیاء نهج البلاغه جمع‌آوری کرده‌ایم. ترتیب این کتب بر مبنای زمان و تاریخ نگارش آنهاست که بزرگترین شرح به زبان عربی در ۲۰ جلد متعلق به ابن ابی‌الحدید و بزرگترین شرح به زبان فارسی در ۲۷ جلد اثر علامه محمدتقی جعفری است که متأسفانه این شرح به پایان هم نرسید. این کتاب‌شناسی از قسمتهای مختلفی تشکیل شده است، از جمله قسمت شرحها که در بالا توضیحی پیرامون آن دادم. یکی دیگر از قسمتهای آن مربوط به ترجمه‌هاست. تاکنون بیش از ۵۰ ترجمه از نهج البلاغه به زبان فارسی انجام گرفته است که از جمله آنها ترجمه دکتر شهیدی، علامه جعفری، عبدالمحمد آیتی و... است.

همچنین حدود ۱۰ ترجمه از نهج البلاغه به زبان انگلیسی وجود دارد و ترجمه‌های دیگری به زبانهای اردو، آلمانی، ایتالیایی، فرانسه، اسپانیولی، بوسنیایی، استانبولی و... انجام گرفته است.

همچنین یکی دیگر از قسمتهای کتابشناسی در مورد برگزیده‌ای از منتخب نهج البلاغه است که در این مورد بیش از ۵۵ کتاب وجود دارد. فصل دیگر آن، معرفی شرح خطبه‌های نهج البلاغه است که از باب نمونه بیش از ۳۰ شرح بر خطبه متقین و حدود ۳۰ شرح بر خطبه ششقیه نوشته شده است و یا آن که در قسمت شرح برنامه‌ها، بیش از ۸۰ شرح برنامه حضرت امیر به مالک‌اشتر نوشته است. البته این کتاب‌شناسی شامل قسمتها و فصلهای دیگر هم از قبیل اخلاق در نهج البلاغه، اجتماع در نهج البلاغه، سیاست در نهج البلاغه و... می‌باشد.

محمد مهدی علیقلی، متولد سال ۱۳۴۰، تهران، بعد از اخذ دیپلم وارد حوزه علمیه قم شد و در کنار دروس حوزه، بیشتر تحقیقات خود را در مورد نهج البلاغه، پیگیری نمود که نتیجه این تحقیق چند کتاب و مقاله از جمله سیمای نهج البلاغه، سیمای نهج البلاغه از دیدگاه مقام معظم رهبری، درسهایی از نهج البلاغه (ویژه نوجوانان)، کتابشناسی نهج البلاغه و... می‌باشد. آنچه در پی می‌آید، گفت‌وگویی با محمد مهدی علیقلی پیرامون کتابشناسی نهج البلاغه است.

با توجه به این که شما بر روی نهج البلاغه تحقیقات گوناگونی داشته اید، به نظر تان در چه زمینه هایی از نهج البلاغه کمتر کار شده است؟

○ به نظر من با گذشت ۲۰ سال از جمهوری اسلامی، متأسفانه در مورد نهج البلاغه کاری نشده است. نهج البلاغه قرآن ناطق است و ۹۵ درصد مطالب آن در مورد دوران امیرالمؤمنین است و امروزه نهج البلاغه بهترین راهنما برای مسؤولین است.

جورج جرداق، نویسنده و محقق مسیحی می گوید که من نهج البلاغه را بیش از یکصد بار مطالعه کردم. حال ما به عنوان مسلمان و شیعه، چند بار آن را خوانده ایم؟ و چقدر جوانانمان را با آن آشنا کرده ایم. در مورد مدیریت نهج البلاغه واقعاً کار نشده است. در مورد روش حکومتداری حضرت علی کار نشده است. امیدوارم امسال که به نام مبارک امیرالمؤمنین است، فقط حرف نباشد و مسؤولین در مورد حضرت علی (ع) مطالعه کرده و به فرمایشات آن حضرت عمل کنند و بعد از آن هم جوانان را با نهج البلاغه آشنا کنند تا حکومت واقعاً علوی شود. اگر امروز صحبت از عدالت می شود، بهترین مطالب در مورد آن در نهج البلاغه هست، اگر در مورد تقوا صحبت می شود، در نهج البلاغه در مورد آن هست، اگر در مورد آزادی می شود، در نهج البلاغه هست و... حضرت علی، بهترین الگو برای تمام بشریت است و نامه ایشان به مالک اشتر می تواند بهترین راهنما برای تمام انسانها باشد و یادمان باشد که راه سعادت مملکت ما تنها پیروی از روش قرآن و اهل بیت است.

پیش از ذکر اسامی کتابهایی که پیرامون نهج البلاغه و شروح آن نگاشته شده است نکاتی چند یادآوری می شود:

- این مقاله شامل کتابهای مستقل پیرامون نهج البلاغه است، و از ذکر کتابهای ضمنی و مقالات اجتناب شده است.

- برخی از کتابها جزو منابع درجه دوم به شمار می آیند و تنها برای اطلاع خوانندگان، از آنها یاد شده است.

- برخی از کتابها از ارزش علمی، استحکام، تحلیل و نوآوری کافی برخوردار نیستند، و تنها به دلیل فراگیربودن مقاله به آنها اشاره شده است.

- اسامی کتابها براساس موضوع بندی و زمان نشر فهرست شده است.

- در این فهرست، ۷۶۰ کتاب چاپی و خطی مستقل درباره نهج البلاغه معرفی شده است.

- نگارنده هرگز ادعای فحص و جستجوی کامل را نداشته، اما نهایت کوشش خویش را در این امر صرف کرده است.

۱- شروح نهج البلاغه

۱- اعلام نهج البلاغه (عربی)، علامه علی بن اصر.

۲- شرح نهج البلاغه (عربی)، احمد بن محمد ببری (از بزرگان قرن پنجم).

۳- التعلیق علی نهج البلاغه (عربی)، سیدضیاءالدین ابوالرضا فضل الله بن علی عبیدالله

۲۰- النفائس فی شرح نهج البلاغه (عربی)، مؤلف ناشناخته، تاریخ کتابت: ۷۵۹ هـ. ق.

۲۱- شرح نهج البلاغه (عربی)، علامه حلی جمال الدین ابی منصور حسن بن سدیدالدین یوسف بن علی ابن المطهر (متوفی ۷۲۶ هـ. ق).

۲۲- الدیاج المضمی فی شرح نهج البلاغه للرضی (عربی)، سیدیحیی بن حمزه علوی یمانی (متوفی ۷۴۹ هـ. ق).

۲۳- شرح نهج البلاغه (عربی)، کمال الدین عبدالرحمن بن محمد بن ابراهیم عثاقی حلی (قرن هشتم)، تاریخ کتابت: ۷۸۰ هـ. ق.

۲۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، سعدالدین مسعود بن عمر بن عبدالله تفتازانی هروی (متوفی ۷۹۲ هـ. ق).

۲۵- التحفه العلیه فی شرح البلاغه الحیدریه (عربی)، سیدافصح الدین حسینی، تالیف: ۸۸۴ هـ. ق.

۲۶- شرح نهج البلاغه (عربی)، قوام الدین یوسف بن حسن مشهور به قاضی بغداد (متوفی ۹۳۲ هـ. ق).

۲۷- روضه الابرار فی شرح نهج البلاغه (فارسی)، ابوالحسن علی بن حسن زواره ای اصفهانی، تالیف: ۹۴۷ هـ. ق.

۲۸- منهج الفصاحه فی شرح نهج البلاغه (فارسی)، جلال الدین حسین عبدالحق اردبیلی معروف به الهی (متوفی ۹۵۰ هـ. ق).

۲۹- شرح نهج البلاغه (فارسی)، عزالدین علی بن جعفر شمس الدین املی (متوفی ۹۰۴ هـ. ق).

۳۰- شرح نهج البلاغه (حاشیه بر نهج البلاغه)، عمادالدین علی قاری استرآبادی (از علمای قرن دهم).

۳۱- تنبیه الغافلین و تذکره العارفین (شرح فارسی نهج البلاغه)، مولی فتح الله کاشانی (متوفی ۹۸۸ هـ. ق).

۳۲- ترجمه شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید (فارسی)، شمس الدین محمد بن مراد (ترجمه ۱۰۱۳ هـ. ق).

۳۳- منهج الولایه (شرح فارسی بر نهج البلاغه)، عبدالباقی خطاط صوفی تبریزی (متوفی ۱۰۳۹ هـ. ق).

۳۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، علی حکیم صوفی، تالیف: ۱۰۱۶ هـ. ق.

۳۵- شرح نهج البلاغه (فارسی)، نورمحمد بن قاضی عبدالعزیز، تالیف: ۱۰۲۸ هـ. ق.

۳۶- انوار الفصاحه فی شرح نهج البلاغه (عربی)، جلد ۳ نظام الدین علی بن حسن گیلانی، تالیف: ۱۰۵۳ هـ. ق.

۳۷- شرح نهج البلاغه (عربی)، بهاء الدین محمد بن حسین بن عبدالصمد حارثی معروف به شیخ بهایی (متوفی ۱۰۳۱ هـ. ق).

۳۸- شرح نهج البلاغه (عربی)، حسین بن شهاب الدین عاملی کرکی (متوفی ۱۰۷۶ هـ. ق).

۳۹- العقد النضید المستخرج من شرح ابن ابی الحدید (عربی)، فخرالدین عبدالله بن المؤید بالله، تالیف: ۱۰۸۰ هـ. ق.

۴۰- شرح نهج البلاغه (فارسی)، مولی محمد صالح بن محمدباقر قزوینی روغنی، تالیف: ۱۰۸۸ هـ. ق.

۴۱- شرح نهج البلاغه (فارسی)، محمد مهدی بن

حسنی راوندی کاشانی، تالیف: ۵۱۱ هـ. ق.

۴- معارج نهج البلاغه (عربی)، ابوالحسن علی بن ابوالقاسم زید بن محمد بیهقی (متوفی ۵۶۵ هـ. ق).

۵- المعراج فی شرح نهج البلاغه (عربی)، مؤلف ناشناخته.

۶- منهج البراعه فی شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدهبه الله بن حسن معروف به قطب الدین راوندی (متوفی ۵۷۳ هـ. ق).

۷- حدائق الحقائق (عربی)، ابوالحسن محمد حسین بیهقی نیشابوری کیدری، تالیف: ۵۷۶ هـ. ق.

۸- منهج نهج البلاغه (عربی)، قطب الدین کیدری.

۹- شرح نهج البلاغه (عربی)، حسن بن علی بن احمد علی ماهابادی ملقب به افضل الدین (متوفی ۵۸۵ هـ. ق).

۱۰- شرح نهج البلاغه (عربی)، امام فخررازی (متوفی ۶۰۶ هـ. ق).

۱۱- شرح نهج البلاغه (عربی)، یحیی بن ابن طی حمید بن ظافر بخاری حلبی معروف به ابن ابی طی (متوفی ۶۳۰ هـ. ق).

۱۲- شرح نهج البلاغه (عربی)، عزالدین عبدالحمید بن هبه الله بن ابی الحدید، معتزلی مدائنی (متوفی ۶۵۶ هـ. ق).

۱۳- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدرضی الدین ابوالقاسم علی بن موسی بن جعفر طاووسی حسینی (متوفی ۶۶۴ هـ. ق).

۱۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، ابوطالب تاج الدین بغدادی معروف به ابن ساعی (متوفی ۶۷۴ هـ. ق).

۱۵- شرح نهج البلاغه (عربی)، (المصباح، شرح کبیر) (عربی)، کمال الدین میثم بن علی بن میثم بحرانی (متوفی ۶۷۹ هـ. ق).

۱۶- شرح نهج البلاغه (مصباح السالکین، شرح متوسط) (عربی)، کمال الدین میثم بن علی بن میثم بحرانی (متوفی ۶۷۹ هـ. ق).

۱۷- شرح نهج البلاغه (شرح صغیر) (عربی)، کمال الدین میثم بن علی بن میثم بحرانی (متوفی ۶۷۹ هـ. ق).

۱۸- شرح نهج البلاغه (عربی)، قوام الاسلام ابی اسحاق اسماعیل بن یعقوب بن جندی (سده هفتم).

۱۹- شرح نهج البلاغه (عربی)، ابوالفضائل حسن بن محمد بن حسن صغانی (متوفی ۶۵۰ هـ. ق).

ابی تراب سهندی کجی، تالیف: ۱۰۹۷ ه. ق.
 ۴۲- المستطرفات فی شرح نهج البلاغه (عربی)،
 فخرالدین بن محمد طریحی نجفی (متوفی ۱۰۸۵ ه. ق.).
 ۴۳- بهجه الحدائق (شرح صغیر نهج البلاغه)
 (عربی)، سیدمحمدبن ابی تراب حسنی اصفهانی
 معروف به علاءالدین گلستانه (متوفی ۱۱۰۰ ه. ق.).
 ۴۴- حدائق الحقائق فی شرح کلمات الله الناطق
 (شرح کبیر نهج البلاغه) (عربی)، ۳ جلد، علاءالدین
 گلستانه مؤلف بهجه الحدائق.
 ۴۵- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدحسن بن
 مطهر جرموزی یمینی (متوفی ۱۱۱۰ ه. ق.)، این شرح
 ناتمام است.
 ۴۶- الحواشی الضافیه و الموازین الوافیة (حاشیه
 بر نهج البلاغه) (عربی)، ۳ جلد، سیدنعمت الله جزایری
 (متوفی ۱۱۱۲ ه. ق.).
 ۴۷- شرح نهج البلاغه (فارسی)، تاج الدین
 حسن بن محمد اصفهانی، معروف به ملاتاجا (متوفی
 ۱۱۳۷ ه. ق.).
 ۴۸- شرح نهج البلاغه (عربی)، عبدالله بن صالح
 بحرانی سماهیجی (متوفی ۱۱۳۵ ه. ق.).
 ۴۹- شرح نهج البلاغه (عربی)، ابوالرضا محمدعلی
 خاقانی نجفی (متوفی ۱۱۳۸ ه. ق.).
 ۵۰- ارشاد المؤمنین الی معرفه نهج البلاغه المبین
 (عربی)، یحیی بن ابراهیم جحافی (متوفی ۱۱۰۳ ه. ق.).
 ۵۱- شرح نهج البلاغه (عربی)، محمدعلی زاهدی
 گیلانی اصفهانی معروف به شیخ علی حزین (متوفی
 ۱۱۸۱ ه. ق.).
 ۵۲- شرح نهج البلاغه (عربی)، مولی سلطان
 محمودبن غلامعلی طبسی مشهدی (از علمای قرن
 یازدهم هجری).
 ۵۳- شرح نهج البلاغه (عربی)، مولی محمد
 رفیع بن فرج گیلانی رشتی (متوفی ۱۱۶۰ ه. ق.).
 ۵۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدابوالقاسم
 حسینی خاتون آبادی (متوفی ۱۲۰۳ ه. ق.).
 ۵۵- شرح نهج البلاغه (عربی)، عبدالنبی طسوجی
 آذربایجانی، (متوفی ۱۲۰۳ ه. ق.).
 ۵۶- شرح نهج البلاغه صغیر (عربی)،
 سیدعبدالله بن محمدرضا علوی حسینی موسوی
 معروف به شبر (متوفی ۱۲۴۲ ه. ق.).
 ۵۷- شرح نهج البلاغه کبیر (عربی)،
 سیدعبدالله بن محمدرضا علوی حسینی موسوی
 معروف به شبر (متوفی ۱۲۴۲ ه. ق.).
 ۵۸- شرح نهج البلاغه (فارسی)، محمدباقر
 لاهیجی اصفهانی معروف به نواب، ۱۲۲۵ ه. ق.
 ۵۹- منهج المعرفه در شرح نهج البلاغه (فارسی)،
 سیدصدرالدین محمدباقر دزفولی معروف به کاشف
 دزفولی (متوفی ۱۲۵۶ ه. ق.).
 ۶۰- شرح نهج البلاغه (فارسی)، سیدمحمد مهدی
 حسینی خاتون آبادی (متوفی ۱۲۶۳ ه. ق.).
 ۶۲- شرح نهج البلاغه (فارسی)، سیدمحمد
 تقی بن سیدمؤمن حسینی قزوینی (متوفی ۱۲۷۰ ه. ق.).
 ۶۳- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدابوالقاسم بن
 محمدحسن بختیاری اصفهانی (متوفی ۱۲۷۲ ه. ق.).

۶۴- مظهرالبینات (ترجمه شرح نهج البلاغه ابن
 ابی الحدید به فارسی)، نصرالله بن فتح الله دزفولی،
 تالیف: ۱۲۹۲ ه. ق.
 ۶۵- القاط الدرر النخب (گزیده ای از شرح
 نهج البلاغه ابن ابی الحدید)، محمدبن قنبرعلی
 کاظمی (متوفی ۱۳۰۰ ه. ق.).
 ۶۶- تعلیق علی مشکلات نهج البلاغه (شرح
 نهج البلاغه) (عربی)، احمدبن علی اکبر مراغی معروف
 به فاضل مراغی (متوفی ۱۳۱۰ ه. ق.).
 ۶۷- شرح نهج البلاغه (عربی)، محمد عبده مفتی
 دیار مصر (متوفی ۱۳۲۳ ه. ق.).
 ۶۷- شرح احتشام بر شرح نهج البلاغه امام
 (فارسی)، جواد طارمی زنجانی (متوفی ۱۳۲۵ ه. ق.).
 ۶۸- الدرر النجفیة فی شرح نهج البلاغه الحیدریه
 (عربی)، میرزا ابراهیم دنبلی خویی (شهادت ۱۳۲۵ ه. ق.).
 ۶۹- منهج البراعه فی شرح نهج البلاغه (عربی)،
 سیدحسین الله خویی (متوفی ۱۳۲۴ ه. ق.).
 ۷۰- شرح نهج البلاغه (عربی)، جهانگیرخان
 قشقایی اصفهانی (متوفی ۱۳۲۸ ه. ق.).
 ۷۱- شرح نهج البلاغه (فارسی)، میرزا محمدعلی
 چهاردهی گیلانی (متوفی ۱۳۳۴ ه. ق.).
 ۷۲- الاشاعه فی شرح نهج البلاغه (اردو)،
 سیداولاد حسن امروهی (متوفی ۱۳۳۸ ه. ق.).
 ۷۳- شرح نهج البلاغه (اردو)، سیدعلی اظهر
 کهجوی هندی (متوفی ۱۳۵۲ ه. ق.).
 ۷۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، علی بن عبدالله
 علیاری تبریزی (متوفی ۱۳۲۷ ه. ق.).
 ۷۵- مصباح الانوار فی شرح نهج البلاغه (عربی)،
 سیدعبدالحسین حسینی آل کمونه بروجردی نجفی
 (متوفی ۱۳۳۶ ه. ق.).
 ۷۶- شرح نهج البلاغه (عربی)، میرزامحمدعلی
 قراجه داغی تبریزی (متوفی ۱۳۱۰ ه. ق.).
 ۷۷- شرح نهج البلاغه (گجراتی)، غلام علی
 بهاونگری هندی (متوفی ۱۳۶۷ ه. ق.).
 ۷۸- بلاغ المنهج فی شرح نهج البلاغه (عربی)،
 سیدمحمدعلی حسینی معروف به شهرستانی (متوفی
 ۱۳۸۴ ه. ق.).
 ۷۹- التعلیق علی نهج البلاغه (شرح نهج البلاغه)
 (عربی)، حیدرقلی بن نورمحمدخان معروف به سردار
 کابلی (متوفی ۱۳۷۲ ه. ق.).
 ۸۰- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدحسن بن
 سیدمحمدبن سیدابراهیم لواسانی (متوفی ۱۴۰۰ ه. ق.).
 ۸۱- ابلغ البلاغه فی شرح نهج البلاغه (فارسی)،
 ۲ جلد، محمدجعفر دادخواه، شیرازی، ۱۳۲۹ ه. ق.

۸۲- شرح نهج البلاغه (عربی)، حسن علی
 محمدی بجنوردی،
 ۸۳- بهجه المناهج (تلخیص شرح نهج البلاغه
 کیدری)، (عربی)، ابوعلی سبزواری بیهقی.
 ۸۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، محمدابوالفضل
 ابراهیم، ۱۳۸۳ ه. ق.
 ۸۵- فی ظلال نهج البلاغه (عربی)، محمدجواد
 مغنیه متوفی ۱۴۰۰ ه. ق.
 ۸۶- شرح نهج البلاغه یا دائره المعارف علوی
 (فارسی)، میرزا خلیل صیمری کمره ای (متوفی ۱۴۰۵ ه. ق.).
 ۸۷- توضیح نهج البلاغه (عربی)، سیدمحمدبن
 المهدی شیرازی (معاصر).
 ۸۸- شرح نهج البلاغه (فارسی)، سیدمحمد
 طالقانی (متوفی ۱۳۹۹ ه. ق.).
 ۸۹- شرح نهج البلاغه (تعلیق بر نهج البلاغه)
 (عربی)، سیدعبدالزهراء خطیب مؤلف کتاب مصادر
 نهج البلاغه در ذیل همان کتاب چاپ شده است.
 ۹۰- شرح نهج البلاغه (تعلیق بر نهج البلاغه)
 (عربی)، محمدباقر محمودی (معاصر) مؤلف کتاب
 نهج السعاده، به ضمیمه نهج السعاده چاپ شده است.
 ۹۱- مفتاح السعاده فی شرح نهج البلاغه (عربی)،
 ۲۵ جلد، سیدمحمدتقی حسینی تقوی خراسانی قائنی
 (معاصر).
 ۹۲- نهج البلاغه فی معارفه و فنونه (شرح
 نهج البلاغه) (عربی)، محمد کریمی، ۱۳۸۷ ه. ق.
 ۹۳- شرح نهج البلاغه (عربی)، ۲۰ جلد، میرزا
 احمد مدرس معروف به میرزا آقا باغمشه ای تبریزی،
 ۹۴- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدمحمد کاظم
 موسوی قزوینی (معاصر).
 ۹۵- شرح نهج البلاغه (عربی)، سیدمحمد حسن
 فائل مرصعی، ۱۳۲۸ ه. ق. مصر.
 ۹۶- بهج الصباغه فی شرح نهج البلاغه (عربی)،
 ۱۴ جلد، محمدتقی شوشتری، ۱۳۹۰ ه. ق. تهران.
 ۹۷- شرح نهج البلاغه (فارسی)، ۶ جلد،
 سیدعلی نقی معروف به فیض الاسلام اصفهانی، تالیف:
 ۱۳۷۱ ه. ق.
 ۹۸- شرح نهج البلاغه (فارسی)، ۴ جلد، مصطفی
 زمانی نجف آبادی (معاصر).
 ۹۹- تفسیر نهج البلاغه (فارسی)، ۲۷ جلد،
 محمدتقی جعفری تبریزی، (معاصر).
 ۱۰۰- شرح نهج البلاغه (عربی)، ۳ جلد، علی محمد
 علی دخیل.
 ۱۰۱- جلوه تاریخ در شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید
 (فارسی)، ۸ جلد، محمود مهدوی دامغانی (معاصر).
 ۱۰۲- شرح نهج البلاغه (فهرست موضوعی بر
 شرح ابن ابی الحدید) (عربی)، اسدالله اسماعیلیان،
 ۱۳۹۷ ه. ق.
 ۱۰۳- ترجمه گویا و شرح فشرده ای بر نهج البلاغه
 (فارسی)، ۳ جلد، محمدجعفر امامی، محمدرضا آشتیانی،
 زیر نظر ناصر مکارم شیرازی (معاصر).
 ۱۰۴- پیام امام شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه
 (فارسی)، ناصر مکارم شیرازی یا همکاران (معاصر).
 ۱۰۵- شرح نهج البلاغه (عربی)، ۵ جلد،
 سیدعباس علی الموسوی، چ اول، ۱۹۹۸ م، بیروت.

۲- ترجمه های نهج البلاغه

الف. ترجمه های نهج البلاغه به زبان فارسی

- ۱- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، (ترجمه ای از قرن ششم).
- ۲- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، (ترجمه ای از قرن ششم).
- ۳- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، (ترجمه ای از قرن هفتم).
- ۴- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم به خط محمد بن سلطان الحافظ بالشجرف، ۸۹۱ ه.ق.
- ۵- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، تاریخ کتابت: ۹۱۸ ه.ق.
- ۶- ترجمه نهج البلاغه، کمال الدین حسین الهی اردبیلی (متوفی ۹۵۰ ه.ق).
- ۷- ترجمه نهج البلاغه، عزالدین جعفر بن شمس الدین آملی، پایان در سال ۹۴۴ ه.ق.
- ۸- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، تاریخ کتابت: ۹۶۰ ه.ق.
- ۹- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، قرن هشتم یا نهم.
- ۱۰- ترجمه نهج البلاغه، محمدحسین، پایان در سال ۱۰۹۳ ه.ق.
- ۱۱- ترجمه نهج البلاغه، سیدشرف الدین علی بن محمدنصیر دست غیب حسینی شیرازی، پایان در سال ۱۱۱ ه.ق.
- ۱۲- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، (ترجمه ای از قرن یازدهم).
- ۱۳- ترجمه نهج البلاغه، محمد بن نصرالله خوئی.
- ۱۴- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، تاریخ کتابت: ۱۱۱۴ ه.ق.
- ۱۵- ترجمه نهج البلاغه، مترجم نامعلوم، به خط حمزه بن بیرهلالی، حسینی، ۸۸۲ ه.ق.
- ۱۶- ترجمه نهج البلاغه، سید میرزا جهانگیرخان (متوفی ۱۳۵۲ ه.ق).
- ۱۷- ترجمه نهج البلاغه (منظوم)، بعضی از ادبا بمبئی هند.
- ۱۸- ترجمه نهج البلاغه (منظوم)، میرزا محمدعلی انصاری قمی، (متوفی ۱۴۰۵ ه.ق).
- ۱۹- خورشید هدایت (نهج البلاغه منظوم)، عباس ایران دوست گوهری بروجردی.
- ۲۰- نهج البلاغه میراث درخشان امام علی (ع)، محمد مقیمی، کتابخانه سعدی، ۱۳۸۰ ه.ق.
- ۲۱- ترجمه نهج البلاغه، مصطفی زمانی جف آبادی (متوفی ۱۴۱۱ ه.ق)، انتشارات نبوی، چ دوم، ۱۳۷۲ ه.ش، وزیری، ۱۲۵۴ ه.ش.
- ۲۲- ترجمه نهج البلاغه، فریدون سالکی، چ تهران، ۱۳۹۱ ه.ق.
- ۲۳- ترجمه نهج البلاغه، احمد سپهر خراسانی (معاصر)، ۱۳۹۷ ه.ق، ۱۵۲۹ ه.ش.
- ۲۴- سخنان جاویدان یا نهج البلاغه علی (ع)، آریوش شاهین، چ اول، ۱۳۹۸ ه.ق.
- ۲۵- ترجمه نهج البلاغه، حسین عمادزاده اصفهانی متوفی ۱۴۱۰ ه.ق، چ اول، ۱۴۰۰ ه.ق.
- ۲۶- ترجمه نهج البلاغه، سیدعبدالمطلب حسینی سیرازی، ۱۴۰۱ ه.ق، چ تهران.
- ۲۷- ترجمه نهج البلاغه، محمدجواد شریعت

بررسی های اسلامی، قم.

- ۲- ترجمه نهج البلاغه، میرزا جعفر تبریزی طسوجی نجفی (ساکن هند) (متوفی ۱۴۰۲ ه.ق).
 - ۳- ترجمه نهج البلاغه، سیدحسین محمدجعفری پاکستانی.
 - ۴- ترجمه نهج البلاغه، سیدانصارحسین رضوی هندی، ۱۹۷۰ م، لکهنو، ترجمه نامه ها، عبدالرزاق خان ملیح آبادی، ۱۹۷۶ م، ۱۳۹۶ ه.ق، حیدرآباد، هند، ترجمه کلمات کوتاه، سیدمرتضی حسین، ۶۸۰ ص.
 - ۵- ترجمه نهج البلاغه، دکتر محمدعلی حاج سلمین، بمبئی، هند.
 - ۶- ترجمه نهج البلاغه، مفتی جعفر حسین، پایان ترجمه در ۱۰ رجب، ۱۳۷۵، کراچی.
 - ۷- ترجمه نهج البلاغه، سیدعلیرضا، چ اول، ۱۹۷۳، کراچی، ۳ جلد.
 - ۸- ترجمه نهج البلاغه، سیدعلی نقی نقوی، چ اول، جمادی الثانی ۱۳۷۵، هند.
 - ۹- ترجمه نهج البلاغه (با شرح مختصر و تعلیقات)، سیدمحمد عسکری جعفری، چ اول، ۱۹۶۵ م، ۵۶۰ ص، حیدرآباد بمبئی، هند.
- ج. ترجمه های نهج البلاغه به زبان اردو
- ۱- ترجمه نهج البلاغه = الاشاعه، سیداولاد حسن سلیم هندی امردهوی (متوفی ۱۳۳۸ ه.ق).
 - ۲- ترجمه نهج البلاغه = سلسبیل فصاحت، سیدظفر مهدی گوهر، چ هند.
 - ۳- ترجمه نهج البلاغه، سیدعلی اظهر کهجوی هندی (متوفی ۱۳۵۲ ه.ق).
 - ۴- ترجمه نهج البلاغه، سیدیوسف حسن هندی امردهوی (متوفی ۱۳۵۲ ه.ق)، هند ۱۹۲۹ م.
 - ۵- ترجمه نهج البلاغه، میرزا یوسف حسین لکهنوی (۱۳۰۱-۱۴۰۸ ه.ق).
 - ۶- ترجمه نهج البلاغه، جعفر حسین لاهوری، ۱۸ رجب ۱۳۷۵ نگارش آن پایان یافته است. بارها در هند و پاکستان چاپ شده است.
 - ۷- ترجمه نهج البلاغه، سیدمحمد صادق.
 - ۸- ترجمه نهج البلاغه، حسن عسکری هندی حیدرآبادی (معاصر)، در سال ۱۹۶۶ در حیدرآباد دکن هند چاپ شده است.
 - ۹- منهج نهج البلاغه، سید سبط حسن رضوی پاکستانی هندی (متوفی ۱۳۹۸ ه.ق).
 - ۱۰- نیرنگ فصاحت (ترجمه نهج البلاغه)، سیدذاکر حسین اختر دهلوی واسطی (۱۳۱۵-۱۳۷۲ ه.ق).
 - ۱۱- ترجمه نهج البلاغه، صدرالافاضل سیدمرتضی حسین لکهنوی (۱۳۴۱-۱۴۰۷ ه.ق).
 - ۱۲- ترجمه نهج البلاغه، مترجم خطبه ها، میرزا یوسف حسین، مترجم نامه ها و کلمات کوتاه: غلام محمدزکی سرودکوئی، در لاهور پاکستان در سال ۱۳۹۴ ه.ق چاپ شده است.
 - ۱۳- ترجمه نهج البلاغه، سیدرئیس احمد جعفری، نائب حسین نقوی، عبدالرزاق ملیح آبادی، مرتضی حسین، با هم ترجمه کرده اند. در پاکستان چاپ شده است.
- د. ترجمه های نهج البلاغه به زبانهای مختلف دنیا
- ۱- ترجمه نهج البلاغه به زبان اسپانیایی،

- (معاصر)، کتابخانه مشعل اصفهان، چ اول، ۱۴۰۰ ه.ق.
- ۲۸- ترجمه نهج البلاغه، دکتر اسدالله مبشری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی تهران، چ سوم، ۱۴۰۸ ه.ق، ۳ جلد.
- ۲۹- ترجمه نهج البلاغه، شیخ محمدعلی شرقی، دارالکتب الاسلامیه تهران، ۱۴۰۴ ه.ق، ۵۵۸ ص.
- ۳۰- ترجمه نهج البلاغه، دکتر سیدجعفر شهیدی بروجردی، چ اول، ۱۴۰۸ ه.ق، تهران، ۵۹۶ ص.
- ۳۱- سخنان علی (ع) از نهج البلاغه، جواد فاضل لاریجانی (متوفی ۱۳۸۰ ه.ق)، چ اول، ۱۳۶۱ ه.ق، تهران.

- ۳۲- ترجمه نهج البلاغه، نظام الدین علی بن حسن گیلانی، پایان کتابت: ۱۰۳۶ ه.ق.
- ۳۳- ترجمه نهج البلاغه، سیدحسین الله خوئی (متوفی ۱۳۲۴ ه.ق).
- ۳۴- ترجمه نهج البلاغه، حسین بن شرف الدین اردبیلی، چ اول، ۱۳۵۵ ه.ق.
- ۳۵- نهج البلاغه در سخنان علی (ع)، محسن فارسی، چ پنجم، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۹ ه.ش.
- ۳۶- ترجمه نهج البلاغه، سیدنبی الدین اولیائی، انتشارات فردین، رقی، ۱۳۷۹ ص.
- ۳۷- آفتاب بی غروب (ترجمه نهج البلاغه)، عبدالحمید معادیخواه، نشر ذره، چ اول، ۱۳۷۴ ه.ش، وزیری، ۵۲۲ ص.
- ۳۸- ترجمه نهج البلاغه، عرب باغی.
- ۳۹- ترجمه نهج البلاغه، علی اصغر فقیهی، انتشارات صبا، تهران، چ اول، ۱۳۷۴ ه.ش، وزیری، ۸۹۴ ص.
- ۴۰- ترجمه نهج البلاغه، عبدالمحمد آیتی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۷۴ ه.ش، وزیری، ۴۶۷ ص.
- ۴۱- ترجمه نهج البلاغه، ناصر احمدزاده، انتشارات اشرفی، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، وزیری، ۴۲۲ ص.
- ۴۲- ترجمه نهج البلاغه، حسین انصاریان، انتشارات پیام آزادی، چ اول، ۱۳۷۸ ه.ش، وزیری، ۹۱۲ ص.
- ۴۳- ترجمه نهج البلاغه، مترجم ناشناخته، نسخه مورخ ۸۹۱ ه.ق، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ج ۳، ص ۲۶.
- ۴۴- ترجمه نهج البلاغه، مترجم ناشناخته، به خط ملاعبدالله بن حسین در ۹۷۳ ه.ق.
- ۴۵- ترجمه نهج البلاغه، محمد بهشتی، انتشارات شهریور با همکاری تابان، وزیری، ۴۶۷ ص.

ب. ترجمه های نهج البلاغه به زبان انگلیسی

- ۱- ترجمه نهج البلاغه، سیدمحمد عسکری جعفری و سیدعلیرضا، چ اول، ۱۳۹۵ ه.ق، مرکز

- عبدالجبار أرح، اسپانیاء.
- ۲- ترجمه نهج البلاغه به زبان اسپانیایی، محمدعلی انزالدو مورالس.
- ۳- ترجمه نهج البلاغه به زبان آلمانی، محمد ایات و یوسف امین انتون دیرل، آلمان.
- ۴- ترجمه نهج البلاغه به زبان ایتالیایی، پرویز دانش کجوری، رم.
- ۵- ترجمه نهج البلاغه به زبان ایتالیایی، انجلوترنه زونی، رم.
- ۶- ترجمه نهج البلاغه به زبان فرانسه، جمعی از علمای اسلام، بیروت، ۱۹۸۵ م.
- ۷- ترجمه نهج البلاغه به زبان فرانسه، سیدمسرور حسین هندی امردھوی.
- ۸- ترجمه نهج البلاغه به زبان صرب و کروات (زبان اهل بوسنی)، محمود چخاهیج و محمدعلی حاجیج.
- ۹- ترجمه نهج البلاغه به زبان ترکی استانبولی، عبدالباقی گولپینارلی (۱۳۱۷-۱۴۰۲ ه.ق)، چ اول، ۱۹۷۳ م، استانبول، ۴۶۳ ص.
- ۱۰- ترجمه نهج البلاغه به زبان کجراتی، سیدسرور حسن هندی امروھوی مرادآبادی (۱۳۲۶-۱۳۷۶ ه.ق).
- ۱۱- ترجمه نهج البلاغه به زبان کجراتی، مولوی غلام علی هندی بهاونکری (۱۲۸۳-۱۳۶۷ ه.ق)، چ هشتم، ۱۹۸۳ م، لاهور.
- ۱۲- ترجمه نهج البلاغه به زبان سند، لعلی محمد و راهوسندی، کراچی، ۱۹۷۵ م.
- ۱۳- ترجمه نهج البلاغه به زبان سند (منظوم)، حافظ میرمحمد حسن علی خان حیدرآبادی (۱۲۴۰-۱۳۲۴ ه.ق).
- ۱۴- ترجمه نهج البلاغه به زبان سند، مولانا محمدرضا نجفی (متولد ۱۹۵۴ م).
- ۱۵- ترجمه نهج البلاغه به لغت گیلکی (زبان مردم گیلان در شمال ایران)، م.ب. جکتاجی.
- ۳- برگزیده‌هایی از نهج البلاغه
الف. برگزیده‌هایی از نهج البلاغه به زبان عربی و فارسی
- ۱- الطرائف (منتخب از نهج البلاغه)، ناشناخته.
- ۲- المختار المنتخب من نهج البلاغه، عبدالقادر.
- ۳- طرائق الحکمه و بدائع المعرفه، سیدمحمد تقی حسینی قزوینی، (متوفی ۱۲۷۰ ه.ق).
- ۴- منتخب نهج البلاغه (عربی)، سیدمحمدعلی حسینی شاه عبدالعظیمی نجفی (۱۲۵۸-۱۳۳۴)، ۱۳۳۰ ه.ق، نجف اشرف.
- ۵- خلاصه نهج البلاغه، سیدقطب علی شاه، پاکستان.
- ۶- منتخب نهج البلاغه، مواظ اهل الاسلام (عربی)، سیدحسین عرب باغی موسوی ارومی تبریزی (۱۲۹۴-۱۳۶۹)، چ اول، ۱۳۵۳.
- ۷- الدرہ البیضاء (منتخبی از نهج البلاغه یا شعر فارسی)، سیدحسین مدرس واعظ اصفهانی قمشه‌ای، چ اول، اصفهان، ۱۳۸۳ ه.ق، رقی، ۲۲۲ ص.
- ۸- شرح منتخب نهج البلاغه (فارسی)، میرزا محمودین محمدتقی مشهدی، تالیف: ۱۱۷۲ ه.ق.
- ۹- منتخب نهج البلاغه، درویش فرج بن محمدصافی اردبیلی، ۱۰۷۰ ه.ق.
- ۱۰- منتخب نهج البلاغه (قرن هفتم).

- ۱۱- منتخب نهج البلاغه (ترجمه منتخب نهج البلاغه)، احمدعلی بابائی، چ اول، ۱۳۵۱ ه.ق.
- ۱۲- سخنان علی (ع) در نهج البلاغه (فارسی)، فضل‌الله کمپانی، چ اول، ۱۳۵۳ ه.ش، تهران ۴۵۴ ص.
- ۱۳- منتخب نهج البلاغه (ترجمه فارسی و فرانسه)، حاج قاسمی، کتابخانه مدرسه چهل‌ستون تهران، چ اول، ۱۴۰۰ ه.ق، رقی، ۲۵۸ ص.
- ۱۴- نگرش و نگارشی از نهج البلاغه (ترجمه منتخبی از سخنان درخشان امام علی (ع))، هادی خاتمی بروجردی، ۱۴۰۲ ه.ق، تهران.
- ۱۵- نهج البلاغه مین حضرت علی لی فرمایا (اقوال علی (ع) در نهج البلاغه)، سیدرفعت امام (پاکستانی)، لاهور، ۱۳۸۸ ه.ق، ۱۶۰ ص.
- ۱۶- هزار گوهر (هزار کلمه از کلمات امیرالمؤمنین از نهج البلاغه) (فارسی)، سیدعطاءالله مجیدی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، چ اول، ۱۴۰۸ ه.ق.
- ۱۷- در مکتب علی (ع) (منتخبی از نهج البلاغه) (فارسی)، عمران عزیززاده تبریز، ۱۳۹۶ ه.ق، ۱۴۲ ص.
- ۱۸- بخشی از نهج البلاغه، دکتر اسدالله مبشری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ۱۳۹۶ ه.ق، رقی، ۱۲۰ ص.
- ۱۹- روائع نهج البلاغه (عربی) جورج جرداق، چ بیروت.
- ۲۰- بخشی از زیبایی‌های نهج البلاغه، مؤلف: جورج جرداق، مترجم: محمدرضا انصاری قمی، ۱۳۳۵ ه.ش.
- ۲۱- شگفتیهای نهج البلاغه (فارسی)، مؤلف: جورج جرداق، مترجم: فخرالدین حجازی، ۱۳۹۶ ه.ق، ۴۵۵ ص.
- ۲۲- منتخب نهج البلاغه، کتابخانه ملی پارس.
- ۲۳- الخطب المنتخبه للعیاد و الجمعات (عربی و فارسی)، حاج میرزاآقابین کاظم زاهدی، ۱۳۷۶ ه.ق، تهران، ۲۲۵ ص، رقی.
- ۲۴- تحفه العابدین (مواعظی از نهج البلاغه) (عربی)، سیدمهدی طباطبایی حکیم نجفی، (متوفی ۱۳۱۲ ه.ق).
- ۲۵- الصیغه من نهج البلاغه (شرح بعضی از خطبه‌های نهج البلاغه)، شیخ طه یاسین هنداوی، مقیم اهواز.
- ۲۶- مستطرفات نهج البلاغه (المستطرفات فی شرح نهج الهداه)، شیخ فخرالدین رماحی مسیلمی

نجفی (متوفی ۱۰۸۵ ه.ق).

- ۲۷- الروائع (برگزیده‌های ادبی از نهج البلاغه)، فؤاد افرام بستانی، بیروت.
- ۲۸- شرح النهج (ترجمه شش نامه و دو خطبه و بعضی از کلمات قصار علی (ع))، استخراج از ناسخ التواریخ، ۱۱۲ ص.
- ۲۹- شرح النهج (شرح و ترجمه فارسی بعضی از خطب نهج البلاغه)، شیخ محمدعلی حزین زاهدی گیلانی اصفهانی (متوفی ۱۱۸۱ ه.ق).
- ۳۰- النقاط الدور (منتخب شرح نهج البلاغه ابن ابی‌الحدید)، (عربی)، محمدبن حاج قنبرکورد علی مدنی کاظمی، تالیف: ۱۲۸۳ ه.ق.
- ۳۱- گلچینی از نهج البلاغه، محمد حسین زاده موحد، تهران، مؤسسه مطبوعاتی حسینی، ۶۴ ص، رقی.
- ۳۲- نهج البلاغه (شرح و ترجمه نامه‌های نهج البلاغه)، حسن شمس گیلانی، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، ۳۳۶ ص، وزیری.
- ۳۳- کتاب علی (ع) (برگزیده‌ای از خطبه‌ها، نامه‌ها، و کلمات کوتاه از نهج البلاغه)، جعفر شهری، انتشارات معین، چ اول، ۱۳۵۸ ه.ش، چ دوم، ۱۳۷۶ ه.ش، ۳۹۲ ص، وزیری.
- ۳۴- سخنان امیرالمؤمنین منتخب از نهج البلاغه (فارسی)، حسن مصطفوی، ۱۳۷۲ ه.ق، ۲۰ ص.
- ۳۵- شرح برخی جملات نهج البلاغه (عربی)، ملاسمعیل خواجوئی (متوفی ۱۱۷۳ ه.ق).
- ۳۶- مرانامه دولتمردان و فلسفه حکومت اسلامی (شرح نامه‌های ۵، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۷ نهج البلاغه)، چ ۱، انتشارات سپاه پاسداران، ۱۳۶۰ ه.ش.
- ۳۷- مرانامه دولتمردان و فلسفه حکومت اسلامی (شرح نامه‌های ۳۳، ۳۴، ۴۰، ۴۱، ۴۳ نهج البلاغه)، چ ۲، انتشارات سپاه پاسداران، ۱۳۶۰ ه.ش.
- ۳۸- خطب امام البلاء الامام علی بن ابی‌طالب (برگزیده‌ای از خطبه‌های نهج البلاغه)، عادل ابوالعالی، ناشر: الروضه، وزیری، ۱۱۲ ص.
- ۳۹- منتخبی از نهج البلاغه، محمدرضا قوانی، کتابفروشی حسینی، کرمانشاه، جیبی، ۶۷ ص.
- ۴۰- چهل حدیث از سخنان علی (ع)، پیام اسلام، جیبی، ۶۴ ص.
- ۴۱- اندرزهای امام علی بن ابی‌طالب (ع) (منتخب و منظوم)، امین میرهادی، شرکت سهامی چاپ و انتشارات کتب ایران، رقی، ۱۵۶ ص.
- ۴۲- ترجمه نهج البلاغه (گزیده‌ای از نامه‌های امام علی (ع))، اسدالله مبشری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، رقی، ۱۶۴ ص.
- ۴۳- ترجمه نهج البلاغه (گزیده‌ای از خطبه‌های امام علی (ع))، اسدالله مبشری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، آبان ۱۳۵۸، رقی، ۸۲ ص.
- ۴۴- سخنان علی (ع) از نهج البلاغه (ترجمه منتخبی از خطبه‌ها و نامه‌های نهج البلاغه)، جواد فاضل، چاپ رنگین، تهران، رقی، ۷۵ ص.
- ۴۵- بیانات دربار امام‌المؤمنین امیرالمؤمنین (ع) (ترجمه منتخبی از خطبه‌ها و کلمات کوتاه نهج البلاغه)، جیبی، ۳۲ ص.

- ۴۶- منتخبی از نهج البلاغه، دکتر سیدجعفر شهیدی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، وزیری، ۳۴۷ ص.
- ۴۷- نبرد از نگاه علی(ع) (منتخبی از بیانات امام در جنگ)، اداره سیاسی ایدئولوژیک ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران، رقی، ۲۷ ص.
- ۴۸- از کوفه به جهان بشریت (ترجمه نامه‌های نهج البلاغه)، محمد مقیمی، انتشارات مرآت، رقی، ۳۰۰ ص.
- ۴۹- زندگینامه علی بن ابی طالب (بخش دوم): ترجمه گلستانی از خطبه‌ها، نامه‌ها و کلمات کوتاه نهج البلاغه)، محمود عبدالصمدی، انتشارات شرق، تهران، اسفندماه ۱۳۶۰، وزیری، ۲۵۸ ص.
- ۵۰- بیست حکمت (گزیده‌ای از سخنان علی(ع) از نهج البلاغه)، حسن کرپلائی محمد، شرکت چاپ و نشر ایران، رقی، ۱۶ ص.
- ۵۱- تشریح شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید (عربی) محمود ملاح (رک: مصادر نهج البلاغه، ج ۱، ص ۲۲۰).
- ۵۲- مبضع الجراح فی تشریح الملاح، رد تشریح شرح نهج البلاغه (عربی)، عبدالحسین شیخ موسی سماوی (رک: مصادر نهج البلاغه، ج ۱، ص ۲۲۰).
- ۵۳- مختصر شرح ابن ابی الحدید (عربی)، سلطان محمودبن غلامعلی طبسی مشهدی (متوفی ۱۰۹۷ ه.ق).
- ۵۴- الروح، فی نقض ما ابرمه ابن ابی الحدید سیدجمال‌الدین ابی‌الفضائل (متوفی ۶۸۳ ه.ق)، (رک: مصادر نهج البلاغه، ج ۱، ص ۲۱۸).
- ۵۵- سلاسل الحدید و تقیید اهل التقليد بما انتخب من شرح نهج ابن ابی الحدید، سیدهاشم‌بن سلیمان بحرانی توبلی (متوفی ۱۱۰۷ ه.ق)، (رک: الذریعه، ج ۱۲، ص ۲۱۰).
- ب. برگزیده‌هایی از نهج البلاغه به زبانهای مختلف دنیا
- ۱- تلخیص نهج البلاغه به زبان ایتالیایی، مرکز فرهنگی ایران در واتیکان.
- ۲- مختارات من نهج البلاغه به زبان فرانسه، استاد سمیع عاصف‌الزین، بیروت.
- ۳- منتخب نهج البلاغه به زبان فرانسه، احمدعلی بابائی، کتابخانه امیر، تهران، ۱۳۹۲ ه.ق.
- ۴- دستور حکومت (ترجمه عهدنامه مالک‌اشتر)، به زبان فرانسه، سرهنگ صادقان، ۱۳۳۵.
- ۵- مختارات من نهج البلاغه به زبان انگلیسی، ستاد سمیع عاصف‌الزین، بیروت.
- ۶- پندهای کوتاه از نهج البلاغه به زبان انگلیسی، بنیاد بعثت، تهران، ۱۴۱۰ ه.ق.
- ۷- منتخباتی از نهج البلاغه به زبان انگلیسی، مترجم: حسین کریمیار، بنیاد بعثت، تهران، ۱۰۳ ص.
- ۸- منتخباتی از نهج البلاغه به زبان انگلیسی، الیف: علامه سیدمحمد حسین طباطبایی (متوفی ۱۴۰۱ ه.ق)، مترجم انگلیسی: ویلم جیستیک، لندن.
- ۹- دستور حکومت (ترجمه عهدنامه مالک‌اشتر) ه زبان انگلیسی، سیدباقری، چ ۱۳۳۵.
- ۱۰- منتخبات من نهج البلاغه به زبان بنگالی، میدعلی احسن هندی بنگالی، داکا، ۱۹۸۸ م.

۴- خطبه‌های نهج البلاغه

الف. شروع خطبه اول

- ۱- العقبه (شرح جمله‌ای از مقدمه نهج البلاغه) (عربی)، شیخ جمال‌الدین محمدبن حسین غروی کاشانی (از دانشمندان سده ششم).
- ۲- شرح خطبه اول نهج البلاغه (عربی)، ملامحمد کاظم معروف به آخوند خراسانی (۱۲۵۵-۱۳۲۹ ه.ق).
- ۳- شرح خطبه اول نهج البلاغه (فارسی)، مهدی الهی‌قمشه‌ای، چ دانشگاه تهران، ۱۳۳۶ ه.ش، ه.ق.
- ۴- آثاری از دانش (شرح خطبه اول نهج البلاغه) (فارسی)، سیدعلی میریحیی، ۱۳۹۶ ه.ق.
- ۵- پرتوی از انوار نهج البلاغه (شرح خطبه اول نهج البلاغه) (فارسی)، سیدمحمد علی صادقی، اصفهان، ۱۳۵۷ ه.ش، ۱۳۴ ص.
- ۶- درسهایی از نهج البلاغه (شرح خطبه اول نهج البلاغه) (فارسی)، سید علی محمد دستغیب شیرازی، انتشارات امت، تیرماه، ۱۳۶۰.
- ۷- درسهایی از نهج البلاغه (کتاب سوم) (شرح و تفسیر خطبه اول نهج البلاغه) (فارسی)، حسینعلی منتظری، حزب جمهوری اسلامی، چ اول، آذرماه ۱۳۶۳، رقی، ۴۹۱ ص.
- ۸- آئینه حریم (شرح و تفسیر خطبه اول نهج البلاغه) (فارسی)، عباس ایزدی، مؤسسه فرهنگی و هنری ضریح، تهران، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ق، وزیری ۲۲۰ ص.
- ب. خطبه شقشقیه
- ۱- تفسیر الخطبه الشقشقیه شریف مرتضی علم‌الهدی علی‌بن حسین موسوی (متوفی ۴۲۶ ه.ق).
- ۲- شرح الخطبه الشقشقیه، میرزا محمدابن شاه ابوتراب محمد علی حسینی معروف به گلستانه ملقب به علاءالدین (متوفی ۱۱۱۰ ه.ق).
- ۳- ترجمه خطبه شقشقیه به نظم (قصیده در ترجمه) سیدمحمدتقی حسینی قزوینی (متوفی ۱۲۷۰ ه.ق).
- ۴- شرح خطبه شقشقیه، ناشناخته.
- ۵- شرح خطبه شقشقیه (فارسی) سیدمفتی میرمحمد عباس شوشتری لکهنوی (متوفی ۱۳۰۶ ه.ق)، ۱۲۸۷ ه.ق، هند.
- ۶- شرح نهج (شرح خطبه شقشقیه)، تاج‌العلماء سیدعلی محمد نصیرآبادی (متوفی ۱۳۱۲ ه.ق).
- ۷- شرح خطبه شقشقیه، شیخ میرزا ابوالعالی

- کلباسی خراسانی اصفهانی (متوفی ۱۳۱۵ ه.ق).
- ۸- التوضیحات التحقیقیه در شرح خطبه شقشقیه، سیدعلی اکبر ابن سیدمحمد سلطان العماء لکهنوی (متوفی ۳۲۶ ه.ق).
- ۹- کشف‌السحاب فی شرح الخطبه الشقشقیه، ملا حبیب‌الله کاشانی (متوفی ۱۳۴۰ ه.ق).
- ۱۰- ترجمه خطبه شقشقیه (فارسی)، ناشناخته.
- ۱۱- شرح خطبه شقشقیه، ملا ابراهیم گیلانی (از علمای سده یازدهم).
- ۱۲- ترجمه و شرح خطبه شقشقیه (فارسی)، ابراهیم‌بن محمدحسن گرگانی.
- ۱۳- شرح خطبه شقشقیه (عربی) ناشناخته، نسخه مورخ سده سیزدهم.
- ۱۴- ترجمه خطبه شقشقیه (فارسی)، علی انصاری، ۱۳۵۴ ه.ش، ۱۴ ص.
- ۱۵- شرح نهج (شرح خطبه شقشقیه)، شیخ مولی هادی بنایی.
- ۱۶- شرح الخطبه الشقشقیه (عربی)، سیدجعفر بن صادق العابد.
- ۱۷- شرح الخطبه الشقشقیه (عربی)، خطیب معروف سیدعلی هاشمی.
- ۱۸- شرح الخطبه الشقشقیه، شیخ محمدرضا حکیمی، مؤسسه الوفاء، بیروت، ۲۲۸ ص.
- ۱۹- شرح خطبه شقشقیه، حمید احمدی، مؤسسه انتشاراتی زواره، تهران، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، ۹۰ ص.
- ۲۰- الشذرات العلویه فی شرح الخطبه الشقشقیه، ابوذر التفاری، ج ۱، اسماعیلیان، قم، ۱۴۱۶ ه.ق / ۱۹۹۵ م، ۱۷۷ ص.
- ۲۱- شرح خطبه شقشقیه، مرتضی قاسمی، کاشانی، انتشارات مرسل، کاشان، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، پالتویی، ۴۰ ص.
- ۲۲- النقدالسدید لشرح الخطبه الشقیقه لابن ابی‌الحدید، شیخ محسن کریم، نجف، ۱۳۸۳ ه.ق.
- ج. خطبه متقین (همام)
- ۱- شرح خطبه همام (فارسی)، علامه محمدتقی مجلسی (متوفی ۱۰۷۰ ه.ق).
- ۲- شرح خطبه همام، سیدعلاءالدین گلستانه اصفهانی (متوفی ۱۱۱۰ ه.ق).
- ۳- شرح نهج (شرح خطبه همام من نهج) میرآصف قزوینی (متوفی ۱۱۳۶ ه.ق).
- ۴- شرح نهج (شرح خطبه همام) مولی محمدتقی بن حسین علی هروی خائری (متوفی ۱۲۹۹ ه.ق).
- ۵- شرح خطبه همام، میرزا ابوالقاسم اصطهباناتی معروف به علامه (متولد ۱۳۱۲).
- ۶- تنبیه‌العباد (شرح خطبه همام)، شیخ محمدجواد تستری (متوفی ۱۳۲۵ ه.ق).
- ۷- در تمین (شرح خطبه همام) (فارسی)، شیخ عبدالحسین دزفولی (متوفی ۱۳۳۹ ه.ق).
- ۸- شرح منظوم خطبه همام (فارسی)، دکتر جواد نوربخش کرمانی، تهران، ۱۳۷۱ ه.ق.
- ۹- نورالیقین (فی شرح خطبه صفات المؤمنین) (فارسی)، میرزا حسین شفیعی، ایران، ۱۳۷۲ ه.ق.
- ۱۰- نغمه الهی (شرح خطبه همام منظوم) (فارسی)، مهدی الهی‌قمشه‌ای، چ دوم، کتابفروشی

اسلامیه، ۱۳۶۷ ه.ق. ۱۸۴ ص.

۱۱- آئینه پرهیزکاران (شرح خطبه همام) (فارسی)، سیدابراهیم علوی خوئی، ۱۳۴۱ ه.ش، ۳۴۷ ص، وزیری.

۱۲- نغمه الهی کجراتی (شرح خطبه همام)، هند. ۱۳- سیمای متقین در نهج البلاغه (فارسی)، به خط حاج غلامرضا مجده، انتشارات دهدار، تهران، ۵۶ ه.ش، ۳۴۷ ص، وزیری.

۱۴- نشانه‌های پرهیزگاران (شرح و تفسیر خطبه همام) (فارسی)، سیدمحمد حسین حسینی ارسنجانی، چ اول، ۱۳۶۶ ه.ش، ۱۲۷ ص.

۱۵- شرح خطبه همام، حسین اوسطی، کتابخانه شهید مطهری.

۱۶- اخلاق اسلامی در نهج البلاغه (شرح خطبه متقین)، ۲ جلد، ناصر مکارم شیرازی، مطبوعاتی هدف، قم، چ اول، ۱۳۷۱ ه.ش.

۱۷- اوصاف پارسایان (شرح خطبه امام علی (ع) درباره متقین)، عبدالکریم سروش، مؤسسه فرهنگی صراط، چ اول، ۱۳۷۱ ه.ش، ۳۸۱ ص.

۱۸- تقوی و متقین در نهج البلاغه، سیدابراهیم سیدعلوی، مؤسسه نشر و تحقیقات ذکر، چ اول، ۱۳۶۹ ه.ش، ۱۲۶ ص.

۱۹- متقین گلهای سرسبد آفرینش (دریافتی از خطبه متقین نهج البلاغه)، سیدمهدی شجاعی، نشر محراب قلم، چ دوم، ۱۳۷۳ ه.ش.

۲۰- کیش پارسایان (شرح خطبه همام)، مجتبی تهرانی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، چ اول، ۱۳۷۶ ه.ش، ۱۹۰ ص، رفقی.

۲۱- شرح خطبه متقین، سیدمجتبی علوی تراکمه‌ای، بنیاد معارف اسلامی، قم، ۱۳۷۱، ۴۷۹ ص. وزیری.

۲۲- پروا پیشگان (شرح خطبه متقین)، سیدمحمد سیاهپوش، نشر ابجد، تهران، رفقی، ۱۰۷ ص.

۲۳- ترجمه خطبه همام، سیدمحمد حسین بهشتی، مرکز تبلیغات اسلامی شهید بهشتی، تیرماه ۱۳۶۳، جیبی، ۳۹ ص.

۲۴- امیرالمؤمنین علی (ع)، وصف متقیان در خطبه همام (ترجمه فارسی)، ۱۰ ص.

۲۵- وصف متقیان در خطبه همام (ترجمه فارسی)، انتشارات معلم، تهران، جیبی، ۲۰ ص.

۲۶- بوستان فضیلت (شرحی بر خطبه متقین علی (ع))، نادر مجتبی، ناشر: آموزش مرکزی وزارت نفت، چ اول، مرداد ۱۳۷۶، رفقی، ۱۶۰ ص.

۲۷- از پارسایان برایم یگو (ترجمه خطبه متقین)، سیدجمال‌الدین دین‌پرور، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، زمستان، ۱۳۷۷، رفقی، ۳۲ ص.

۲۸- اوصاف متقین (ترجمه و شرح خطبه همام)، قادر فاضلی، فضیلت علم، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، وزیری، ۳۲۰ ص.

۲۹- صفات متقین در کلام مولای متقیان (شرح خطبه امیرالمؤمنین حضرت علی (ع) به همام) (نظم فارسی)، محمدعلی محمدی، تهران، نشر تورنگ، چ اول، ۱۳۷۸ ه.ش.

د. شروح خطبه‌های مختلف نهج البلاغه

۱- درسی از نهج البلاغه (شیری می‌خروشد)

(تفسیری کوتاه بر خطبه ۱۶ نهج البلاغه)، احمدقاسمی، ۱۳۵۵ ه.ش، رفقی، ۱۶ ص.

۲- اسوه ساده‌زیستی (در پرتو خطبه ۱۶۰ نهج البلاغه)، احد فرامرزی قراملکی، انتشارات وثقی، چ اول، ۱۳۷۶ ه.ش، رفقی، ۱۶۸ ص.

۳- طاووس از زبان پیشوای اول (ترجمه خطبه ۱۶۵ نهج البلاغه)، کانون پرورش فکری و نوجوانان، چ دوم، اردیبهشت ۱۳۶۲، همراه با تصویر، رفقی، ۴۶ صفحه.

۴- در آفتاب نهج البلاغه (شرح و تفسیر خطبه ۱۷۵ نهج البلاغه)، علاءالدین حجازی، معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، چ اول، آبان ۱۳۶۶، وزیری، ۱۷۸ ص.

۵- شرح کلام امیرالمؤمنین (شرح خطبه ۱۸۰ نهج البلاغه)، سیدمهدی بن حسن حسینی قزوینی حلی (متوفی ۱۳۰۰).

۶- شرح خطبه قاصعه (خطبه ۱۸۷ نهج البلاغه) (فارسی)، عبدالکریم بن محمد یحیی قزوینی (از علمای سده یازده و دوازده).

۷- درس‌هایی از نهج البلاغه (شرح خطبه قاصعه)، حسینعلی منتظری، مؤسسه اطلاعات، چ اول، ۱۳۶۸ ه.ق، وزیری، ۳۱۵ ص.

۸- روایتی از سرگذشت انسان در هم‌آوردی با ایلیس (ترجمه خطبه قاصعه)، مترجم: گروه ترجمه بنیاد نهج البلاغه، چ اول، اسفند ۱۳۶۹، ۶۰ ص، ناشر: بنیاد نهج البلاغه.

۹- تقویم الاولاد و مداوای العمد (شرح خطبه ۲۲۳ نهج البلاغه) (لله بلاد فلان) (عربی)، سبط حسن بن وارث حسین جاسسی لکهنوی (متوفی ۱۳۵۴ ه.ق)، هند، ۷۸ ص.

۵- نامه‌های نهج البلاغه

الف. شروح نامه ۳۱ نهج البلاغه (وصیت علی (ع) به امام حسن (ع))

۱- متنورالادب الالهی، و دستورالعمل کارگاهی (شرح نامه ۳۱ نهج البلاغه) (فارسی)، مولی محمدصالح بن محمدباقر قزوینی روغنی (از دانشمندان سده یازدهم).

۲- نظم الوصیه (ترجمه نامه ۳۱ نهج البلاغه) (فارسی)، سیدحسین بن ابراهیم قزوینی (متوفی ۱۲۰۸ ه.ق)، استانبول.

۳- ترجمه وصیت امیرالمؤمنین (ع) به امام حسن (ع) (نامه ۳۱ نهج البلاغه)، عبدالمهدی بن ابوتراب حسینی نفیسی، ۱۲۶۷ ه.ق.

۴- شرح النهج (شرح وصایای سه‌گانه علی (ع) به امام حسن (ع))، میرزا جهانگیرخان ناظم‌الملک ضیائی (متوفی ۱۳۵۲ ه.ق)، استانبول، ۱۳۲۹ ه.ق. ۵- دستور زندگی (شرح وصیت امام (ع) به امام حسن (ع) (فارسی)، غلامعلی بن محمدحسن رئیس یزدی، ۱۳۶۹ ه.ق.

۶- شرح نامه همایون (شرح وصیت نامه امیرالمؤمنین (ع) به امام حسن (ع))، میرزا احمد مدرس (وحید)، مشهور به حاجی میرزا آقا باغمشه‌ای تبریزی (متولد ۱۳۳۴ ه.ق)، ۱۳۹۸ ه.ق، وزیری، ۵۸۰ ص.

۷- شرح وصیت نامه علی (ع) (نامه ۳۱ نهج البلاغه)، حسین بن علی بن محمد شفیع (متولد ۱۳۳۱).

۸- هدیه‌الامم (شرح وصیت امام علی (ع) به امام حسین (ع) (فارسی)، حاج محمدصادق، معروف به غازی تبریزی، ۱۳۲۷ ه.ق.

۹- علی و الاسس التربویه فی شرح الوصیه (شرحی مفصل به زبان عربی)، سیدحسن قبانجی نجفی، تالیف: ۱۳۷۸ ه.ق، ۷۸۳ ص.

۱۰- الاخلاق النفسیه فی شرح خطبه الوصیه (شرح فارسی نامه ۳۱ نهج البلاغه).

۱۱- منتخب وصایای امیرالمؤمنین (ع) و حکمه، میرقاسم قره‌باغی، ۹۱۱ ه.ق، کتابخانه خدیویه، مصر.

۱۲- وصیه امیرالمؤمنین (ترجمه نامه ۳۱ نهج البلاغه)، کتابخانه رضویه.

۱۳- الاخلاف المرضیه فی شرح خطبه الوصیه (شرح نامه ۳۱ نهج البلاغه).

۱۴- خورشید روشن (شرح مختصر وصایای علی (ع) به امام حسن (ع))، محمدعلی انصاری قمی، ۱۳۴۴ ه.ش، ۸۴ ص.

۱۵- گوهرهای گرانبها (ترجمه وصیت علی (ع) به امام حسین (ع))، شیخ جعفر صبوری، اسلامیه، ۱۳۵۷ ه.ش، رفقی، ۹۶ ص.

۱۶- اخلاق و تعلیم و تربیت اسلامی (شرح نامه ۳۱ نهج البلاغه)، زین‌العابدین قربانی، انصاریان، قم، چ اول، زمستان ۱۳۷۱، وزیری، ۴۸۰ ص.

۱۷- فرزندان چنین باش (ترجمه نامه ۳۱ نهج البلاغه)، سید جمال‌الدین دین‌پرور، بنیاد نهج البلاغه، چ دوم، پاییز ۱۳۷۳، ۵۲ ص.

۱۸- به سوی مدینه فاضله (شرح نامه حیات‌بخش امیر مؤمنان به امام حسن . علیهماالسلام)، علی کریمی جهرمی، نشر راستخون، قم، چ اول، شهریور ۱۳۷۶، ۲۷۶ ص، وزیری

۱۹- وصیت از امام علی (ع)، مؤسسه انجام کتاب، چ دوم، بهار ۱۳۶۴، جیبی، ۲۴ ص.

۲۰- حکمت و معیشت (شرح نامه امام علی به امام حسن . علیهماالسلام)، ۲ جلد، عبدالکریم سروش، مؤسسه فرهنگی صراط، چ اول، بهار ۱۳۷۳، وزیری، ۷۴۹ ص.

۲۱- اندرزهای پدرا نه امیرالمؤمنین . علیه‌السلام (ترجمه نامه ۳۱ نهج البلاغه)، سید حسین علوی، مؤسسه تحقیقات و انتشارات طور، چ دوم، ۱۳۷۷ ه.ش، پالتویی، ۶۰ ص.

۲۲- الوصیه الخالده (شرح وصیت امام علی (ع) به امام حسن (ع))، سید عباس علی الموسوی.

ب. شروع نامه ۴۵ نهج البلاغه

۱. هشداری از امیر مؤمنان به فرماندار بصره (شرح نامه ۴۵ نهج البلاغه)، علی کریمی جهرمی، نشر آفاق، تهران، ج اول، رمضان ۱۴۰۲، رقی، ۱۹۴ ص.
۲. درسهایی از نهج البلاغه (شرح و تفسیر نامه‌های ۴۵ تا ۵۲ نهج البلاغه)، حسینعلی منتظری، دفتر انتشارات اسلامی، خرداد ۱۳۶۲، رقی، ۲۹۴ ص.
۳. مدخلی در شناخت خط امام (شرح و تفسیری بر نامه ۴۵ نهج البلاغه)، احمد اسلامی، جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان، رقی، ۸۴ ص.

ج. شروع نامه ۴۷ نهج البلاغه

۱. خداوند سخن در نهج البلاغه با ماسخن می‌گوید (ترجمه و شرح نامه‌های ۴۵ و ۴۷ نهج البلاغه)، م. شرمین، انتشارات ندای اسلام، مشهد، رقی، ۶۳ ص.
۲. فرمان به زیستی در آخرین لحظات عمر علی(ع) (شرح وصیت‌نامه علی(ع) به امام حسن (ع) و امام حسین(ع) سید احمد فقهی، انتشارات عابدی و محمدی، شهریور ۱۳۵۱، ۲۳۸ ص، رقی.
۳. اندرزهای حکیمانه علی(ع) در بستر شهادت (شرح وصیت‌نامه علی(ع) به امام حسن(ع) و امام حسین(ع) سید مصطفی برقی (واعظ)، وزیری، ۲۷۴ ص.
۴. اشعه حیات از بستر شهادت (شرح وصایای آخرین امام علی(ع)، علی کریمی جهرمی، راسخون، قم، ج اول پاییز ۱۳۷۶، ۳۳۶ ص، وزیری.
۵. علی . علیه السلام . در بستر شهادت (شرح وصیت نامه علی(ع) به امام حسن(ع) و امام حسین(ع)، سید باقر آیت میردامادی، انتشارات میرداماد، چ دوم، تابستان ۱۳۷۶، وزیری، ۳۸۲ ص.
۶. آخرین دیدار (وصیت‌نامه امیرالمؤمنین (ع) در بستر شهادت)، نادر فضلی، انتشارات مهرآوران، چ اول، ۱۳۷۸ ه ش رقی، ۱۷۰ ص.

د. شروع نامه ۵۳ نهج البلاغه (عهدنامه مالک اشتر)

۱. شرح النهج = ترجمه عهد نامه مالک اشتر، میرزا محمد ابراهیم نواب تهرانی، تحقیق: ناصر هاشم زاده، تهران، امیرکبیر، چ اول، ۱۳۶۶ ه. ش، رقی، ۸۸ ص.
۲. دستور حکمت (شرح فارسی عهدنامه مالک اشتر) احمد بن حافظ عقیلی کرمانی متخلص به ادیب (متوفی ۱۳۲۹ ه.ق).
۳. دستور حکومت (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر)، محمد علی واعظ تهرانی، معروف به همت آبادی.
۴. دستور حکومت (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر)، میرزا محمد علی خان ذکاءالملک معروف به فروغی اصفهانی.
۵. تحفه الولی (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر)، مولی محمد حسین سمیع یزدی، تالیف: ۱۳۲۷ ه. ق، مشهد مقدس.
۶. آداب الملوك (شرح فارسی بر عهدنامه مالک اشتر)، سید میرزا رفیع‌الدین نظام‌العلماء، چ ۱۳۲۰،

۳۲۳ ص.

۷. سلوک الولاه = رساله فی سلوک الولاه (ترجمه عهدنامه مالک اشتر)، علامه محمد باقر مجلسی (متوفی ۱۱۱۰ ه.ق).
۸. شرح عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، ملا محمد کاظم مهدی مدرس (از علمای سده یازدهم).
۹. سیاست‌نامه (ترجمه منظوم فرمان حضرت امیرالمؤمنین (ع) به مالک اشتر) (فارسی)، میرزا جهانگیر خان ناظم‌الملک حسین مرندی ملقب به ضیائی (متوفی ۱۳۵۲ ه.ق)، جمادی الاخر ۱۳۲۷، جیبی، ۱۱۰ ص.
۱۰. هدایات الحسام فی عجائب الهدایات للحکام (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر)، ادیب حکیم میرزا محمد حسین بن علی نقی همدانی، تالیف: ۱۳۰۸ ه.ق.
۱۱. شرح النهج (شرح عهدنامه مالک اشتر) (فارسی)، محمد صالح قزوینی روغنی (از علمای اواخر قرن یازدهم).
۱۲. شرح النهج (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر) مولی محمدکاظم بن محمد فاضل مشهدی، تاریخ کتابت: ۱۳۷۷ ه.ق.
۱۳. اساس السیاسه فی تاسیس الریاسه (شرح عهدنامه مالک اشتر)، شیخ محمد سلطان کجوری مازندرانی (متوفی ۱۴ شعبان ۱۳۵۳).
۱۴. نظم عهد مالک (ترجمه عهدنامه مالک اشتر به نظم ترکی)، محمد جلال الدین، ۱۳۰۴ ه.ق، اسلامبول.
۱۵. دراسات النهج (شرح عهدنامه مالک اشتر) شیخ محمد مهدی شمس‌الدین عاملی، ۱۳۷۶ ه.ق.
۱۶. رموز الاماره (شرح و ترجمه عهدنامه مالک اشتر به نظم)، میرزا احمد مشهور به وقار شیرازی (متوفی ۱۲۹۸ ه.ق)، ۱۳۳۱ ه.ق شیراز.
۱۷. متن و ترجمه عهدنامه مبارکه امیرالمؤمنین علی(ع) به مالک اشتر، محمد هادی بن محمد حسین قاینی بیرجندی (۱۲۷۷ - ۱۳۱۹ ه.ق)، مراد ۱۳۱۶، چاپخانه خاور، تهران، رقی، ۱۳۲ ص.
۱۸. تصایح الملوك و آداب السلوك (شرح عهدنامه مالک اشتر) (فارسی)، مولی ابولحسن شریف عاملی غروی اصفهانی (متوفی ۱۱۳۸ ه.ق)
۱۹. التحفه السلیمانیه (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر) سید ماجدین محمد حسینی بحرانی (سده یازدهم)؛ در سال ۱۳۰۱ در ۳۰۴ صفحه جیبی در ایران چاپ شده است.

۲۰. الراعی و الرعیه (شرح عهدنامه مالک اشتر) (عربی)، توفیق الفکیکی بغدادی محامی (۱۳۲۱-۱۳۸۹ ه. ق، نجف، ۳۲۰ ص، وزیری)
۲۱. فرمان مبارک (شرح عهدنامه امیرالمؤمنین) (فارسی)، جواد فاضل لاریجانی (متوفی ۱۳۸۰ ه.ق/ ۱۳۴۰ ه.ش).
۲۲. شرح عهد امیرالمؤمنین(ع)، میرزا حسن بن سید علی موسوی قزوینی (۱۳۱۹-۱۳۵۸ ه.ق)
۲۳. شرح عهد امیرالمؤمنین(ع) میرزا محمدبن سلیمان تنکابنی (متوفی ۱۳۰۲ ه.ق).
۲۴. آئین چنانداری (ترجمه عهدنامه مالک اشتر و چند نامه دیگر از نهج البلاغه)، محمد علی انصاری قمی، چ اول، ۱۳۸۵ ه.ق، ۲۵۲ ص.
۲۵. بیعه الافاخم (ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر) (فارسی)، علی بن میرزا احمد (از علمای سده سیزدهم)، تالیف: ۱۳۳۵ ه.ق.
۲۶. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، مترجم ناشناخته (سده ۱۰ و ۱۱)
۲۷. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، سید صادق بن علی حسینی (سده سیزدهم).
۲۸. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، میرزا آقاخان عبدالحسین بردسیری کرمانی، چ اول، تهران، ۱۳۱۴ ه.ق.
۲۹. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، عبدالواسع تونی (سده دوازدهم).
۳۰. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، علیرضا (سده یازدهم).
۳۱. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، محمد باقر خاتون آبادی، تاریخ کتابت: ۱۱۱۵ ه.ق.
۳۲. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، محمد بن مهدی بهشتی (سده سیزدهم).
۳۳. ترجمه عهدنامه مالک اشتر (فارسی)، مترجم ناشناخته، ۱۳۱۰ ه.ق.
۳۴. القانون الاکبر فی شرح عهد الامام لاشتر (عربی)، سید مهدی سویح.
۳۵. قانون الولاه فی سیاسه الرعاه (شرح عهدنامه مالک اشتر) (عربی)، سید محمد حسن موسوی قزوینی نجفی (متوفی ۱۳۵۸ ه.ق).
۳۶. مع الامام علی (ع) فی عهد مالک الاشتر (عربی)، شیخ محمد باقر نصری، بیروت، چ اول، ۱۳۹۳ ه.ق، رقی، ۱۴۴ ص.
۳۷. مقتبس السیاسه (شرح عهد مالک اشتر) (عربی)، شیخ محمد عبده (متوفی ۱۳۳۲)، مصر، ۱۳۱۷ ه.ق.
۳۸. ترجمه فرمان مالک اشتر (فارسی)، حسین علوی آوی (از علمای قرن هشتم)، بنیاد نهج البلاغه.
۳۹. قانون اساسی حکومت امام علی(ع) (ترجمه فرمان مالک اشتر) (فارسی)، علی انصاریان، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۵۹، ۶۱ ص، وزیری
۴۰. نظامنامه حکومت (شرح و تفسیر عهدنامه امیرمؤمنان «ع») (فارسی)، تالیف: محمد کاظم بن محمد فاضل مشهدی، تحقیق و تصحیح: مهدی انصاری، انتشارات انصاریان، قم، ۱۳۷۳ ه.ش، ۲۲۲ ص، وزیری.
۴۱. سیمای کارگزاران در نهج البلاغه (ترجمه عهدنامه امام امیرالمؤمنین علی(ع) به مالک اشتر)،

ترجمه گروه ترجمه بنیاد نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، چ ششم، ۱۳۷۶ ه.ش.

۴۲. آئین کشورداری از دیدگاه امام علی (ع) (شرح عهدنامه مالک اشتر)، تالیف: محمد فاضل لنکرانی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ اول، ۱۳۶۶ ه.ش، ۲۰۶ ص، وزیری.

۴۳. شرح عهدنامه مالک اشتر، میرزا محمد همدانی واعظ (کوثر)، علمیه اسلامی، تهران، ۳۴۰ ص، رقی،

۴۴. النظام سیاسی فی عهد الامام علی (ع) لِمَالِكِ الْاَشْتَرِ (عربی)، الشیخ نوری حاتم، مؤسسه المرتضی العالمیة، بیروت، لبنان، الطبعة الاولى، ۱۴۱۴ ه.ق/ ۱۹۹۴ م، ۱۵۲ ص.

۴۵. السیاسة العلویة فی شرح عهد مالک اشتر (عربی)، شیخ عبدالواحدین أحمد آل مظفر (متولد ۱۳۱۰ ه.ق).

۴۶. درسهایی از نهج البلاغه (شرح نامه امام علی (ع) به مالک اشتر)، حسینعلی منتظری، حزب جمهوری اسلامی، چ اول، ۱۳۶۱ ه.ش، رقی، ۴۳۰ ص.

۴۷. فرمان مبارک امیرالمؤمنین به مالک اشتر (فارسی)، محمد وحید گلیایگانی، کانون انتشارات محمدی، تهران، ۱۳۶۱ ه.ش، رقی، ۷۲ ص.

۴۸. عنوان ریاست (ترجمه عهد مالک اشتر)، سید علی اکبر نقوی لکهنوی (متوفی ۱۳۲۴ ه.ق).
۴۹. عهدالاشتر (عربی)، سید هبه‌الدین شهرستانی.

۵۰. فرمان امام (ع) به امام حسن (ع) (نامه ۲۱) و مالک اشتر (فارسی)، محمد مقیمی، چ اول، ۱۳۵۴ ه.ش.

۵۱. ترجمه عهدنامه مالک اشتر، علی اصغر فقیهی، کتابفروشی علامه، قم، چ اول، آذر ۱۳۴۱، رقی، ۸۰ ص.

۵۲. نامه روح افزا (برداشت‌هایی از عهدنامه علی (ع) به مالک اشتر)، مؤلفین: علی محمدی تاکندی و رضا شیخ محمدی، ناشر: حوزه علمیه قزوین، چ اول، تابستان ۱۳۷۵، ۲۳۶ ص، وزیری.

۵۳. نظریه الحکم و الاداره فی عهد الامام علی (ع) للاشتر، سید عبدالمحسن فضل الله، دارالتعارف، بیروت ۱۹۸۳ م، ۲۲۶ ص.

۵۴. علی و نظام الحکم و الاداره، محمد باقر الناصری، دارالزهراء بیروت، ۱۴۱۰ ه.ق/ ۱۹۹۰ م، ۲۰۳ ص.

۵۵. حکمت اصول سیاسی اسلام، علامه محمد تقی جعفری، بنیاد نهج البلاغه، تهران، چ اول، ۱۳۶۹ ه.ش، وزیری، ۵۵۱ ص.

۵۶. فرمان حضرت امیرالمؤمنین (ع)، گروهی، شرکت سهامی چاپ، تبریز، ۱۳۳۶ ه.ش، ترجمه به فارسی، انگلیسی، فرانسه و شعر.

۵۷. شرح عهدنامه مالک اشتر، میرزا ابراهیم بن محمد مهدی بدایع نگار.

۵۸. دستور حکمت (شرح عهدنامه مالک اشتر) (فارسی)، محمد علی فروغی.

۵۹. پژوهشی در فرمان علی (ع) به مالک اشتر از: دیدگاه مدیریت، منوچهر مظفریان، مؤسسه صحافی کولس، شیراز، رقی، ۲۲ ص.

۶۰. ترجمه عهدنامه امیرالمؤمنین علی (ع) به مالک اشتر، مترجم ناشناخته، چ کرمان، مطبعه سعادت، رقی، ۷۶ ص.

۶۱. علی (ع) و آئین رهبری (برداشتی کوتاه از عهدنامه و وصیت‌نامه علی (ع) به امام حسن (ع))، به کوشش: مهدی ماحوزی، انتشارات پیک دانش، تهران، چ اول، ۱۳۶۳ ه.ش، رقی، ۱۱۶ ص.

۶۲. برداشتی از فرمان علی (ع) به مالک، کیومرث صابری، انتشارات صراط، ۱۳۵۷ ه.ش، رقی، ۱۰۱ ص.
۶۳. دو فرمان تاریخی (۱. فرمان حضرت علی (ع) به مالک اشتر، ۲. فرمان ۸ ماده‌ای امام خمینی به مسؤولین).

۶۴. مالک اشتر و عهد الامام له، عباس علی الموسوی، دارالاضواء، بیروت، رقی، ۱۴۰۷ ه.ق/ ۱۹۸۷ م، ۱۷۲ ص.

۶۵. آغاز حرکت انقلابی در مصر (شرح عهدنامه علی (ع) به مالک اشتر)، حسین نوری همدانی، انتشارات اسلامی، تهران، ۱۳۶۱ ه.ش، رقی، ۲۲۸ ص.

۶۶. منشور حکومت علی (ع) (ترجمه فرمان علی (ع) به مالک اشتر)، مهدی طارمی، انتشارات آزادی، ۱۳۵۵ ه.ش، رقی، ۶۲ ص.

۶۷. سخنان علی (ع) به انضمام فرمان مبارک به مالک اشتر، فروغی، کتابفروشی رجبی، تهران، جیبی، ۷۸ ص.

۶۸. دستور حکومت حضرت امیرمؤمنان علی بن ابی طالب (ع) به مالک اشتر نخعی (فارسی)، میرزا محمد حسین خان ذکاالملک متخلص به فروغی، کتابفروشی خیام، چ سوم، شهریور ۱۳۱۹، رقی، ۲۴ ص.

۶۹. اصول زمام‌داری از دیدگاه علی (ع) (فرمان مبارک امام (ع) به مالک اشتر)، به خط استاد کیخسرو خروش، واحد فرهنگی بنیاد شهید، چ اول، بهار ۱۳۶۹، رقی، ۴۱ ص.

۷۰. فروغ یزدان، (ترجمه‌های مختلف از نامه علی (ع) به مالک اشتر)، نیکو همت، چ حکمت، قم، مهرماه ۱۳۳۷، وزیری، ۱۷۶ ص.

۷۱. فرمان علی (ع) به مالک اشتر در آئین رهبری و مدیریت (ترجمه فارسی)، جواد فاضل، به خط سید محمد مرتضوی، انتشارات مدرسه عالی امور اداری و بازرگانی، رقی، ۲۰۰ ص.

۷۲. عهدنامه امام علی به مالک اشتر، تدوین: شورای بررسی، پیام آزادی، چ اول، ۱۳۷۶ ه.ش، جیبی، ۶۸ ص.

۷۳. فرمان حکومتی: پیرامون مدیریت، محمد قوچانی، ۱۳۷۴ ه.ش.

۶. کلمات قصار نهج البلاغه

۱. مطلع الصباحتین و مجمع الفصاحتین، اسعدبن عبدالقاهرین اسعد اصفهانی ملقب به شفرویه (متوفی ۶۴۰ ه.ق).

۲. اکسیر السعادتین، اسعد بن عبدالقاهرین اسعد اصفهانی (متوفی ۶۴۰ ه.ق).

۳. شرح الکلمات العائیه (شرح صدر کلمه قصار)، کمال‌الدین میثم بن علی بحرانی (متوفی ۶۷۹ ه.ق).

۴. منتخب نهج البلاغه (شرح و ترجمه منتخبی از کلمات قصار)، خواجه صائن‌الدین علی اصفهانی ترکیه‌ای (متوفی ۸۳۰ ه.ق).

۵. شرح النهج (شرح کلمات قصار علی (ع) منظوم) (ترکی)، امیر علی شیر جغتائی هروی ملقب به نظام‌الدین (۹۰۶-۸۴۱ ه.ق).

۶. ماتاکلمه (دویست کلمه در حکم و مواظ)، سید ولی الله بن نعمه‌الله، تالیف: ۹۸۱ ه.ق.

۷. شرح النهج (شرح منتخبی از کلمات قصار)، ملا اسماعیل مازندرانی اصفهانی خاجوئی (متوفی ۱۱۷۳ ه.ق).

۸. شرح النهج (شرح کلمات قصار نهج البلاغه) (عربی)، شیخ محمد بن نصار حویزی (از دانشمندان سده یازدهم).

۹. ترجمه الکلمات القصار (ترجمه ۷۰۰ کلمه کوتاه به فارسی و فرانسه)، میرزا احمد علی سپهر (مورخ الدوله) (متولد ۱۲۶۹)، چ ۱۳۱۲، تهران، ۱۰۶ ص.

۱۰. شرح یک حدیث از نهج البلاغه (کلام شماره ۲۵۰ از کلمات قصار) (عربی)، شیخ ابوطالب بن عبدالله زاهدی (متوفی ۱۱۲۷ ه.ق).

۱۱. شرح یک حدیث از نهج البلاغه (کلام شماره ۲۵۰ از کلمات قصار) (فارسی)، ترجمه رساله فوق از فرزندش «شیخ محمد علی حزین» (متوفی ۱۱۸۱ ه.ق).

۱۲. مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابی طالب (ع)، ابراهیم انصاری مکنی معروف به وطواط (از علمای امامیه قرن ششم هجری).

۱۳. نظم الغرر و نضالددر (منظوم مغررالحکم و دررالکلم و کلمات قصار نهج البلاغه)، عبدالکریم شفیق قزوینی.

۱۴. ابواب حکمت (ترجمه کلمات قصار)، کمال الدوله محمد حسن میرزا قاجار (میرپنجه)، ۱۳۱۹ ه.ق، رقی، ۹۹ ص.

۱۵. صد گوهر حکمت، محمد نجمی زنجانی، ۱۳۲۰ ه.ق، جیبی، ۱۸۶ ص.

۱۶. درج اللثالی (ترجمه الف کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع))، (فارسی)، مؤیدالشعرا (متوفی ۱۳۳۰ ه.ق)، هند، ۱۳۲۸ ه.ق.

۱۷. روض المنی فی المختار من قصار کلمات امیرالمؤمنین (ع) سید علی اکبر رضوی برقی (متولد ۱۳۱۷ ه.ق).

۱۸. اخلاق مذهبی (کلمات قصار علوی)، (فارسی)، محمد علی کاتوزیان، ۱۳۳۰ ه.ق.

۱۹. کلمات قصار (ترجمه منظوم)، منسوب به مکتبی شیرازی، به اهتمام حسین کوهی کرمانی،

چ سوم، ۱۳۳۵ ه. ش، جیبی، ۸۸ ص

۲۰. دُررالکلم (ترجمه کلمات قصار)، سید علی اکبر برقی (کاشف)، (متولد ۱۳۱۷ ه. ق.)

۲۱. الدر الصافیة (ترجمه منتخبی از کلمات قصار علی (ع) (فارسی)، ملا محمد کاظم شفیع هزار جریبی.

۲۲. گنج عرفان یا سخنان امیرمؤمنان (ع) (نظم فارسی)، ملا محمد جواد صافی گلپایگانی، ۱۳۲۷ ه. ش.

۲۳. نیروزیه (ترجمه برخی از کلمات قصار علی (ع)، صدرافاضل دانش (متوفی ۱۳۵۰ ه. ق.)

۲۴. شرح صد کلمه از نهج البلاغه (فارسی)، شیخ عباس قمی (متوفی ۱۳۵۹ ه. ق.)، چ ۱۳۵۳

۲۵. محفظه الانوار (شرح فارسی کلمات قصار علی (ع)، سید عبدالله بلادی بهبهانی بوشهری (۱۳۲۲-۱۳۴۳ ه. ق.)

۲۶. شرح النهج (بخش گهرها) (شرح و ترجمه کلمات قصار)، شیخ محمد تقی قمی چاپقی.

۲۷. شرح النهج (شرح کلمات کوتاه) شیخ محمد قوام‌الدین و شوی قمی.

۲۸. ماه کلمه من نهج البلاغه (عرب، امین نخله، (از فضایل مسیحی)

۲۹. شکوفه‌های خرد یا سخنان علی (ع) (ترجمه فارسی و انگلیسی)، ابوالقاسم حالت، ۱۳۴۲ ه. ش.

۳۰. سخنان نغز علی (ع) (فارسی)، حسین حماسیان صابر کرمانی، ۱۳۴۴ ه. ش، ۳۴ ص.

۳۱. کلمات قصار حضرت علی بن ابی طالب (ع) (ترجمه فارسی و فرانسه)، سید مهدی لاجوردی زاده، رقی، ۳۰۳ ص.

۳۲. الهام از گفتار علی (ع) (شرحی کوتاه بر کلمات قصار نهج البلاغه)، سید محمد تقی حکیم، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ اول، ۱۳۴۶ ه. ش.

۳۳. نهج البلاغه (ترجمه کلمات کوتاه)، سید صدرالدین بلاغی، روابط عمومی شاه پسند، وزیر، ۲۸ ص.

۳۴. فرمان به انسان‌ها (ترجمه کلمات قصار امام علی (ع))، محمد مقیمی، انتشارات سعدی، تهران، ۱۳۵۴ ه. ش، رقی، ۱۶۷ ص.

۳۵. تصویر علی عالی از نثر اللالی (در فضائل علی (ع) و چهل کلام کوتاه علی (ع)، محمد شیروانی، اردیبهشت ۱۳۵۵، رقی، ۴۸ ص.

۳۶. کلمات قصار امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) (ترجمه فارسی)، ادیب برومند، چ اول، تیرماه ۱۳۵۵، وزیر، ۶۴ ص.

۳۷. سی درس از نهج البلاغه (ترجمه و شرح ۳۰ کلام کوتاه از نهج البلاغه)، شیخ علی کاظمی، ۱۳۵۶ ه. ش، رقی، ۲۰۸ ص.

۳۸. پندهای کوتاه از نهج البلاغه، هیات تحریریه بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۶۲ ه. ش، وزیر، ۱۲۶ ص.

۳۹. حکمت و پند (ترجمه و شرح الف کلمه لامیرالمؤمنین علی بن ابی طالب)، احمد موحدی، چ اول، مرداد ۱۳۶۳، وزیر، ۳۷۵ ص.

۴۰. کلمات قصار (ترجمه انگلیسی)، میر محمود دعوتی، کانون معرفت، تهران، رقی، ۱۴۶ ص.

۴۱. کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع) (به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی، فرانسه، المانی، ایتالیایی)، میر محمود دعوتی، وزیر، ۳۶۲ ص.

۴۲. مئه کلمه مختاره من حکم امیر البلاغه الامام علی بن ابی طالب (ع) (ترجمه کلمات کوتاه به انگلیسی)، سازمان تبلیغات اسلامی، وزیر، ۳۲ ص.

۴۳. مائه کلمه مختاره من حکم امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) (همراه با ترجمه انگلیسی)، انتشارات انصاریان، رقی، ۶۴ ص

۴۴. منظومه‌ای از کلمات قصار مولای متقیان (۶۰۶ حدیث منظوم)، محمد افتخاری ساوجی، دارالفکر، قم، جیبی، ۲۲۶ ص.

۴۵. ترجمه نهج البلاغه، بخش سوم، گزیده‌ای از سخنان حکمت امام علی (ع)، اسدالله مبشری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

۴۶. هزار گوهر، سید عطاءالله مجدی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ دوم، تابستان ۱۳۶۸، وزیر، ۴۲۲ ص.

۴۷. دیدگاه‌های امام علی (ع) منظوم بر اساس کلمات قصار نهج البلاغه، ک. امینیان، سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، پاییز ۱۳۶۸، وزیر، ۱۶۲ ص.

۴۸. منتخب الحکم (دویست حکمت برگزیده از نهج البلاغه) (فارسی)، محمدرضا عزیزاللهی، دفتر انتشارات اسلامی، چ اول، ۱۳۶۹ ه. ش، رقی، ۳۹ ص.

۴۹. خردنمای جان افروز (برگرفته از کلمات کوتاه علی (ع))، ابوالفضل یوسف بن علی مستوفی، مقدمه و تصحیح و تعلیقات: محمود عابدی، مرکز نشر فرهنگی رجاء، چ اول، تابستان ۱۳۶۸، رقی، ۲۰۷ ص.

۵۰. مروارید حکمت از دریای عصمت (کلمات قصار نهج البلاغه منظوم)، محمد باقر بن محمد الکرمنی، نشر مشعر، چ اول، تابستان ۱۳۷۲، رقی، ۱۷۱ ص.

۵۱. نهج البلاغه منظوم (کلمات قصار)، حمید قاضی خاکپاسری، انتشارات شهر آب با همکاری بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۷۲ ه. ش، ۲۶۶ ص.

۵۲. در کرانه با دریا (ترجمه صد سخن از کلمات قصار نهج البلاغه)، سید علی موسوی گرمارودی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چ اول، زمستان ۱۳۷۲، ۶۲ ص.

۵۳. گفتار حکیمانه (کلمات کوتاه موضوعی)، مرتضی فرید تنکابنی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ دوم، ۱۳۷۳ ه. ش، ۵۸۴ ص.

۵۴. ترجمه و توضیح کلمات قصار نهج البلاغه، مصطفی زمانی، انتشارات فاطمه الزهرا (س)، قم، تابستان ۱۳۷۴، ۴۹۶ ص.

۵۵. حکمت عملی یا اخلاق مرتضوی (ترجمه و شرح صد کلام از امیرالمؤمنین علی (ع))، استاد محی

الدین الهی قمشاهی، مقدمه و تصحیح و تعلیقات: علامه حسن زاده آملی، انتشارات قیام، چ اول، ۱۳۷۴ ه. ش، ۲۰۰ ص.

۵۶. صد کلمه قصار حضرت علی (ع) (نسخه خطی نفیس متعلق به ۱۰۲۹ ه. ق) به خط استاد عبدالجبار، ناشر: کاخ گلستان، تهران، ۱۳۷۵ ه. ش.

۵۷. شرح حکم نهج البلاغه (عربی)، شیخ عباس قمی (متوفی ۱۳۵۹ ه. ق.)، تقدیم و تحقیق: باقر قربانی زرین، چ اول، ۱۴۱۷ ه. ق، بنیاد نهج البلاغه.

۵۸. کلمات طیبات (۱۱۰ کلمه قصار از نهج البلاغه)، علی اصغر حکمت، انتشارات پیروز، ۱۳۵۴ ه. ش، رقی، ۲۲۱ ص.

نهج البلاغه و مباحث خاص (کلام و عقاید)

الف. اصول دین و نهج البلاغه

۱. اصول دین در پرتو نهج البلاغه، محمد باقر بهبودی، بنیاد نهج البلاغه با همکاری وزارت ارشاد اسلامی، چ اول، اردیبهشت ۱۳۶۲، رقی، ۷۲ ص.

۲. اصول دین در نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش، چ اول، پاییز ۱۳۶۵، رقی، ۴۸ ص.

۳. نگاهی به ارکان اسلام در نهج البلاغه، سید ابراهیم سید علوی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، مرداد ۱۳۶۶، رقی، ۶۴ ص.

۴. انواری از نهج البلاغه، محمد جعفر امامی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، چ اول، پاییز ۱۳۷۳، وزیر، ۲۶۴ ص.

۵. نظره الی ارکان الدین فی نهج البلاغه (عربی)، سید ابراهیم سید علوی، مترجم: سالم مشکور، بنیاد بعثت، تهران، رقی، ۶۷ ص.

۶. اصول الدین علی ضوء نهج البلاغه (عربی)، محمد باقر بهبودی، بنیاد نهج البلاغه، ۱۴۰۰ ه. ق / ۱۹۸۰ م، وزیر، ۴۰ ص

۷. اصول دین نهج البلاغه کی روشنی مین (اردو) محمد باقر بهبودی، مترجم سید غضنفر حسین البخاری، خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران، کراچی، رقی، ۱۰۴ ص.

۸. خدا در نهج البلاغه، محمد علی گرامی، الفتح، تهران، ۱۳۵۹ ه. ش، رقی، ۱۷۲ ص.

۹. الهیات در نهج البلاغه، لطف‌الله صافی، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۶۱ ه. ش، وزیر، ۳۴۳ ص.

۱۰. دقائق التوحید فی نهج البلاغه، سید محمد تقی حکیم، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۴۱۲ ه. ق، رقی، ۶۶ ص.

۱۱. جهان‌بینی و جهان‌داری علی (ع)، سید ابراهیم سید علوی، مؤسسه مطبوعاتی فراهانی، تهران، وزیر، ۲۰۶ ص.

۱۲. حکمت الهی و نهج البلاغه، محمد مفتاح، پیام آزادی، تهران، ۱۳۶۰ ه. ش

۱۳. او به همه چیز آگاه است (اقتباس از نهج البلاغه)، مهدی معینی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، تهران، چ اول، مهر ۱۳۶۷، ۱۶ ص.

۱۴. صفات جمال و جلال خدا در نهج البلاغه، محمد حسین مختاری مازندرانی، چ اول، بهار ۱۳۷۴، رقی، ۲۲۰ ص.

۱۵. صفات جمال و جلال در عرفان و نهج البلاغه، ذبیح مطهری خواه، دارالنشر اسلام، چ اول، ۱۳۷۸ ه. ش، رقی، ۱۴۷ ص.

۱۶. نبوت در نهج البلاغه، مرکز فعالیت ها و پژوهش های قرآن و عترت، دانشگاه آزاد اسلامی اراک، دی ۱۳۷۵، ۹۰ ص.

۱۷. سیمای محمد (ص) در نهج البلاغه، شکر الله جهان مهین، برهان.

۱۸. شخصیت محمد (ص) در سخنان علی (ع)، منصور پویا، کانون انتشارات محمدی، تهران، آذر ۱۳۴۱، رقی، ۲۴۱ ص.

۱۹. گفتار پیامبر (ص) در نهج البلاغه، محمد محمدی اشتهاردی، دفتر انتشارات اسلامی، قم، چ دوم، بهار ۱۳۷۴، رقی، ۱۲۶ ص.

۲۰. اهل بیت علیهم السلام فی نهج البلاغه (عربی)، سید علی میلانی، مؤسسه آل البيت.

۲۱. اهل بیت در نهج البلاغه سید مهدی شمس الدین، دارالنشر اسلام، قم، چ دوم، بهمن ۱۳۶۷، جیبی، ۸۰ ص.

۲۲. امامت در نهج البلاغه، محمد تقی شریعتی، انتشارات بعثت.

۲۳. تجلی امامت در نهج البلاغه، علاء الدین حجازی، آستان قدس رضوی، چ اول، ۱۳۷۲ ه. ش، رقی، ۲۲۲ ص.

۲۴. امام علی فی ملاحم نهج البلاغه (عربی)، علی عزیز الابراهیم، چ اول، ۱۹۹۶ م / ۱۴۱۶ ه. ق، داراسلامیه، بیروت، وزیر، ۴۳۲ ص.

۲۵. تجلی فضیلت در فضائل و مناقب امیرالمؤمنین علی (ع)، از اعترافات ابن ابی الحدید معتزلی در شرح نهج البلاغه، ۲ جلد، گردآوردنده: سید ابوالفضل میرلوحی، مترجم: حسین شفیعی، چ دوم، ۱۳ رجب ۱۴۱۳، وزیر، ۱۱۰۸ ص.

۲۶. علی علیه السلام چهره درخشان اسلام (مقدمه شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید)، مترجم: علی دوانی، بنیاد نهج البلاغه، چ چهارم، مهر ۱۳۵۹، وزیر، ۳۰ ص.

۲۷. زندگانی سیاسی امام علی (ع) از دیدگاه نهج البلاغه، علی علامه حائری، نشر رامین، چ اول، بهار ۱۳۷۷، وزیر، ۲۸۵ ص.

۲۸. مهدی منظر (عج) در نهج البلاغه مهدی فقیه ایمانی، کتابخانه امام امیرالمؤمنین (ع)، اصفهان، رقی، ۱۱۲ ص.

ب. فروع دین و نهج البلاغه

۱. فروع دین در نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، اداره کل امور فرهنگی و هنری آموزش و پرورش، پالتویی، ۵۶ ص.

۲. راز نماز در نهج البلاغه، علی دوانی، نشر مطهر، تهران، چ اول، ۱۳۷۳ ه. ش، رقی، ۴۵ ص.

۳. نماز در نهج البلاغه، علیرضا رجالی تهرانی، دارالصادقین، چ اول، دی ۱۳۷۵، رقی، ۱۰۴ ص.

۴. از چشمه سار نهج البلاغه: نماز زیباترین پرستش، والاترین نیایش علیرضا رحیمی، بلاغ دانش، تهران، چ اول، بهار ۱۳۷۶، پالتویی، ۶۴ ص.

۵. سیمای سحرخیزان در نهج البلاغه، دکتر اسماعیل منصوری لاریجانی، نشر آیه، چ اول، ۱۳۷۸،

رقی، ۲۲۰ ص.

۶. شهادت در نهج البلاغه، محمدی ری شهری، دفتر انتشارات اسلامی، قم، رقی، ۵۶ ص.

۷. جنگ از دیدگاه نهج البلاغه، فخرالدین حجازی، انتشارات بعثت، تهران، چ اول، ۱۳۶۲ ه. ش، رقی، ۱۵۲ ص.

۸. آئین جهاد از دیدگاه امام علی (ع)، هیات تحریریه بنیاد نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، اسفند ۱۳۶۲، رقی، ۲۱۶ ص.

۹. جنگ و جهاد در نهج البلاغه، حسین شفائی، دفتر انتشارات اسلامی، قم، رقی، ۱۸۴ ص.

۱۰. السلم و قضايا الحرب عند الامام علی (دراسه فی نهج البلاغه) (عربی)، محمد مهدی شمس الدین، مرکز الاسلامی للدراسات و الابحاث، چ اول، ۱۴۰۱ ه. ق ۱۹۸۱ م، وزیر، ۱۲۳ ص.

۱۱. جنگ و صلح از دیدگاه امام علی (ع)، محمد مهدی شمس الدین، مترجم: بنیاد نهج البلاغه، نشر روشنگر، چ اول، اردیبهشت ۱۳۶۴، رقی، ۱۱۶ ص.

۱۲. امر به معروف و نهی از منکر در نهج البلاغه (ویژه دانش آموزان)، حمیدرضا کفاش، پیام آزادی، تهران، چ اول، ۱۳۷۳ ه. ش، رقی، ۶۰ ص.

۸. نهج البلاغه و مباحث جدید

الف. اخلاق و نهج البلاغه

۱. صد درس اخلاقی از نهج البلاغه، چ ۱: سید رضا حیوانی، ۱۴۰۳ ه. ق، وزیر، ۱۶۰ ص

۲. صد درس اخلاقی از نهج البلاغه، چ ۲: سیدرضا حیوانی

۳. منهج التریبه عند الامام (عربی) علی محمد الحسین الادیب، المطیحه الحیدریه فی النجف الاشرف، ۱۳۸۷ ه. ق / ۱۹۶۷ م، وزیر، ۲۶۴ ص.

۴. راه و روش تربیت از دیدگاه امام علی (ع)، علی محمد حسین اذیب، مترجم: سید محمد رادمنش، مؤسسه انجام کتاب، بهار ۱۳۶۲ ه. ش، رقی، ۳۳۶ ص.

۵. سخنان پیشوای بزرگوار شیعیان اسلام حضرت علی (ع) پیرامون نیکی و نیکوکاری، محمد علی انصاری، روابط عمومی جنبش ملی نیکوکاری، رمضان ۱۳۹۷، وزیر، ۴۰ ص

۶. علی (ع) بر منبر وعظ، محمد یزدی، بنیاد بعثت، ۱۳۶۱ ه. ش، رقی، ۱۲۰ ص

۷. سعاده التریبه فی نهج البلاغه، اسعد احمد علی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۴۰۵ ه. ق، رقی، ۸۴ ص.

۸. شکر در قرآن، روایات و نهج البلاغه، سید اسماعیل گوهری، نشر کعبه، تهران، چ اول، ۱۳۶۴ ه. ش، رقی، ۳۰۴ ص.

۹. جوانان و ارزشهای انسانی در نهج البلاغه، هیئت تحریریه بنیاد نهج البلاغه، انتشارات تربیت، تهران، چ اول، پاییز ۱۳۶۸، پالتویی، ۳۴ ص.

۱۰. اخلاق در نهج البلاغه، سید کاظم ارفع، مؤسسه تحقیقاتی فیض، تهران، چ اول، تابستان ۱۳۶۹، وزیر، ۳۰۰ ص.

۱۱. اخلاق اجتماعی در نهج البلاغه، مؤسسه تحقیقاتی نشر امام علی (ع)، انتشارات تربیت، تهران، چ اول، آبان ۱۳۷۲، پالتویی، ۱۵ ص.

۱۲. اخلاق در نهج البلاغه؟ معاونت پرورشی آموزش و پرورش، پالتویی، ۱۲ ص.

۱۳. راهنمای بشر، عباس عباسی، انتشارات شهرآب، چ اول، اسفند ۱۳۷۳، وزیر، ۹۸ ص.

۱۴. ارزشهای اخلاقی در نهج البلاغه، دفتر نشر امام علی (ع)، اداره کل امور فرهنگی و هنری با همکاری انتشارات تربیت، چ اول، ۱۳۷۶ ه. ش، رقی، ۲۴ ص.

۱۵. تربیت در نهج البلاغه، مؤسسه تحقیقاتی نشر امام علی (ع)، انتشارات تربیت، چ اول، آبان ۱۳۷۲، پالتویی، ۳۶ ص.

۱۶. اخلاق در نهج البلاغه، چ ۱، (بنیادهای اخلاقی)، سید کاظم ارفع، مؤسسه تحقیقاتی فیض، چ اول، ۱۳۷۶ ه. ش، رقی، ۱۲۰ ص.

۱۷. اخلاق در نهج البلاغه، ۲، (محاسن)، سید کاظم ارفع، مؤسسه تحقیقاتی فیض، چ اول، ۱۳۷۶ ه. ش، رقی.

۱۸. اخلاق در نهج البلاغه، چ ۳، (ردایل)، سید کاظم ارفع، مؤسسه تحقیقاتی فیض، چ اول، ۱۳۷۶ ه. ش، رقی، ۱۱۸ ص.

۱۹. نوجوانی و ارزشها از دیدگاه نهج البلاغه (اول راهنمایی)، محمد دشتی، مؤسسه فرهنگ تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

۲۰. جوانی و اخلاق از دیدگاه نهج البلاغه (دوم راهنمایی)، محمد دشتی، مؤسسه فرهنگی تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

۲۱. اخلاق نوجوانی از دیدگاه نهج البلاغه (دوم راهنمایی)، محمد دشتی، مؤسسه فرهنگی تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

ب- نهج البلاغه واجتماع

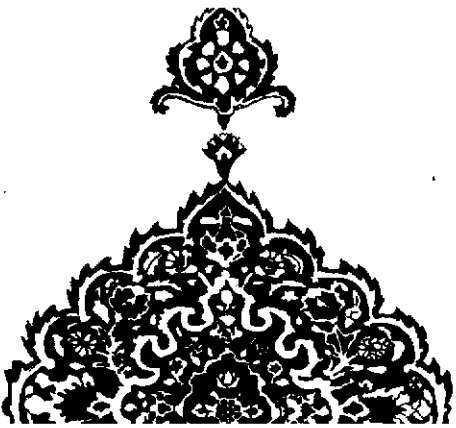
۱. بشریت در مکتب اسلام، محمد مقیمی، ۱۳۵۶ ه. ش، وزیر، ۲۰۰ ص.

۲. خط و فرهنگ حکومت اسلامی در نهج البلاغه، عبدالمجید معادیخواه، دفتر تبلیغات اسلامی قم.

۳. عوامل همکاری و اعتماد بین مردم و حکومت از دیدگاه نهج البلاغه، زین العابدین قربانی، گیلان، رقی، ۳۳ ص.

۴. نهج البلاغه، آئین زندگی (اردو)، حسینعلی منتظری، ستاد برگزاری مراسم دهه فجر شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، رقی، ۲۲۰ ص.

۵. الاغراض الاجتماعیه فی نهج البلاغه (عربی)، سید محسن امین، بنیاد نهج البلاغه، ۱۴۰۰ ه. ق / ۱۹۸۰

م، وزیری، ۴۷ ص.

۶. رمز تداوم انقلاب در نهج البلاغه، محمدی ری شهری، انتشارات اسلامی، رقی، ۱۶۰ ص.

۷. شوری در قرآن و نهج البلاغه، جعفر سبحانی، نشر قدر، بهار ۱۳۶۲، رقی، ۱۲۴ ص.

۸. جاهلیت از دیدگاه قرآن و نهج البلاغه، احمد صادقی، اردستانی، دفتر نشر محمد (ص)، قم، خرداد ۱۳۶۲، رقی، ۱۱۲ ص.

۹. نموداری از حکومت علی (ع) در نهج البلاغه، حسن سعید، کتابخانه مسجد جامع چهل ستون، تهران، چ اول، عید غدیر، ۱۴۰۳ ه. ق، وزیری، ۳۱۲ ص.

۱۰. رؤیا الحیوه فی نهج البلاغه، (عربی)، حسن بن موسی صفار، بیروت، ۱۳۷۹، ه. ق، رقی، ۱۴۴ ص.

۱۱. تصویر زندگی در نهج البلاغه، لطیف راشدی، انتشارات قدس، چ اول، ۱۳۷۱، ه. ش، رقی، ۱۷۶ ص.

۱۲. ژرفای غم، سید مهدی شمس الدین، شفق، قم، چ اول، ۱۳۷۲ ه. ش، رقی، ۱۴۴ ص.

۱۳. جامعه از دیدگاه نهج البلاغه، ولی الله بزرگر کلیشمی، سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، بهار ۱۳۷۲، وزیری، ۴۴۸ ص.

۱۴. جاذبه و دافعه در نهج البلاغه، دفتر نشر امام علی (ع)، اداره کل امور فرهنگی و هنری آموزش و پرورش، چ اول، ۱۳۷۳ ه. ش، رقی، ۳۶ ص.

۱۵. آزادی در نهج البلاغه، عبدالعلی بازرگان، ناشر مؤلف، چ اول، ۱۳۷۴ ه. ش، رقی، ۱۹۰ ص.

۱۶. نظارت مردمی در نهج البلاغه، دفتر نشر امام علی (ع)، اداره کل امور فرهنگی و هنری با همکاری انتشارات تربیت، چ اول، ۱۳۷۶ ه. ش، رقی، ۴۴ ص.

۱۷. حکومت حکمت (حکومت در نهج البلاغه)، مصطفی دلشاد تهرانی، خانه اندیشه جوان، چ اول، ۱۳۷۷ ه. ش، رقی، ۱۸۷ ص.

۱۸. مسؤولیت های دختران نوجوان از دیدگاه نهج البلاغه (سوم راهنمایی)، محمد دشتی، موسسه فرهنگی تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

۱۹. راه مقابله با مشکلات جوانی از دیدگاه نهج البلاغه (پیش دانشگاهی) محمد دشتی، موسسه فرهنگی تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

۲۰. شناخت دوران جوانی از دیدگاه نهج البلاغه دوم متوسطه، محمد دشتی، موسسه فرهنگی تربیت، اول، رقی، ۴۸ ص.

۲۱. جوان و سازندگی از دیدگاه نهج البلاغه (اول

متوسطه پسران)، محمد دشتی، موسسه فرهنگی تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

۲۲. جوان و سازندگی از دیدگاه نهج البلاغه (اول متوسطه دختران)، محمد دشتی، موسسه فرهنگی تربیت، چ اول، رقی، ۴۸ ص.

۲۳. پیامهای اداری از نهج البلاغه، سازمان امور اداری و استخدامی کشور، چ اول، ۱۳۷۵ ه. ش، ۱۵۶ ص.

۲۴. حق و باطل در نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، معاونت پرورشی آموزش و پرورش، چ دوم، ۱۳۶۶ ه. ش، ۵۸ ص.

۲۵. واقعیت نگری در نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، انتشارات تربیت، چ دوم، ۱۳۷۰ ه. ش، ۵۴ ص.

۲۶. چهل سخن درباره حقوق بشر از نهج البلاغه، سازمان تبلیغات اسلامی، پنجمین کنفرانس اندیشه اسلامی، ۱۳۶۵ ه. ش، رقی، ۲۰ ص.

۲۷. حکومت و مدیریت از نهج البلاغه، نصرالله نجابتبخش، ۱۳۶۰ ه. ش.

۲۸. آثار اخلاقی فقر از دیدگاه نهج البلاغه، محمد مرتضایی، ۱۳۶۵ ه. ش.

۲۹. الفکر الاقتصادي فی نهج البلاغه، محمد باقر الموسوی، مؤسسه الثقافیه، چ اول، ۱۴۱۸ ه. ق، وزیری، ۳۰۴ ص.

۳۰. الاداره والنظام الاداری عند الامام علی (ع) محسن باقر الموسوی، الغدیر، بیروت، چ اول، ۱۴۱۹ ه. ق، وزیری، ۳۲۰ ص.

۳۱. ملامح من الفکر الاداری عند الامام علی (ع)، حسن محمد الشیخ، دارالبیان العربی، بیروت، چ اول، ۱۴۱۴ ه. ق، وزیری، ۱۳۴ ص.

چ. نهج البلاغه و سیاست

۱. خوارج از دیدگاه نهج البلاغه، حسین نوری، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۱ ه. ش، رقی، ۱۷۶ ص.

۲. نهج البلاغه کی سیاسی تعلیمات (اردو)، محمد تقی رهبر، ترجمه سید احتشام عباس زیدی، روابط بین الملل سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۲ ه. ش / ۱۹۹۳ م، رقی، ۲۶۷ ص.

۳. درسهای سیاسی از نهج البلاغه، محمد تقی رهبر، انتشارات امیرکبیر، چ اول، ۱۳۶۴ ه. ش، رقی، ۲۸۸ ص.

۴. جریان شناسی در نهج البلاغه (خارجیگری)، محمود صلواتی، نشر دانش اسلامی، چ اول، خرداد ۱۳۶۵، رقی، ۲۴۸ ص.

۵. نظرات سیاسی در نهج البلاغه، محمد حسین مشایخ فریدنی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۶۶ ه. ش، ۱۱۸ ص.

۶. دروس سیاسه من نهج البلاغه (عربی) محمد تقی رهبر، ترجمه عربی: عبدالکریم محمود، انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، ۱۴۰۶ ه. ق / ۱۹۸۶ م، رقی، ۲۱۴ ص.

۷. بقاء و زوال و دولت در کلمات سیاسی امیر مؤمنان (ع)، عبدالکریم بن محمد حبیبی قزوینی (زنده در ۱۱۲۴ ه. ق)، به کوشش رسول جعفریان، کتابخانه عمومی آیت الله مرعشی نجفی، چ اول، ۱۳۷۱ ه. ش، وزیری، ۲۵۴ ص.

۸. تفکر سیاسی و دفاعی بسیج با نگرشی در نهج البلاغه، اسماعیل منصور لاریجانی، سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج، چ اول، پاییز ۱۳۷۵، وزیری، ۱۶۲ ص.

۹. کتابی درباره نهج البلاغه از نظر سیاست و اقتصاد (عربی)، اثر: سید علی حسین الوردی الکاظمی، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه ۳۱۰/۲.

د. قرآن

۱. رابطه نهج البلاغه با قرآن، سید جواد مصطفوی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۵۹ ه. ش، وزیری، ۲۲۴ ص.

۲. سیمای قرآن در نهج البلاغه، علی کریمی جهرمی، دارالقرآن الکریم مدرسه آیت الله گلپایگانی، رقی، ۱۶۰ ص.

۳. آیات قرآن در نهج البلاغه، محمد محمدی اشتهازی، دفتر انتشارات اسلامی، چ اول، ۱۳۶۴ ه. ش، رقی، ۳۲۰ ص.

۴. قرآن از دیدگاه نهج البلاغه، سید مهدی شمس الدین، انتشارات قدس، چ اول، ۱۳۷۱ ه. ش، رقی، ۸۰ ص.

۵. قرآن و برادر قرآن (نهج البلاغه)، ناصر نادری، شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، چ اول، ۱۳۷۴ ه. ش، رقی، ۶۲ ص.

۶. قرآن در نهج البلاغه، جوادی آملی، کانون نشریه اندیشه جوان، چ اول، رقی.

ه. ادبیات

۱. درآمدی بر: صنایع ادبی در کلام امام علی (ع)، کریم زمانی جعفری، انتشارات اطلاعات، ۱۳۶۷ ه. ش، ۸۲ ص.

۲. نهج البلاغه و اثره علی الادب العربی، محمد هادی امینی نجفی، مؤسسه نهج البلاغه چ اول، ۱۴۰۱ ه. ق، وزیری، ۴۷ ص.

۳. کتابی درباره نهج البلاغه از نظر ادبی (عربی)، اثر: عزالدین علم الدین ثنوخ، فهرست کتابخانه دانشگاه ۳۱۰/۲.

۴. در مکتب علی (ع) تجزیه و ترکیب فرازهایی از نهج البلاغه، عمران علیزاده، چ اول، ۱۳۶۹ ه. ق، رقی، ۱۴۷ ص.

۵. جلوه های بلاغت در نهج البلاغه، محمد خاقانی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۷۶ ه. ش، وزیری، ۳۹۱ ص.

و. تاریخ

۱. ارزش تاریخ در نهج البلاغه، عباس نصر، انتشارات شکوری، قم، چ اول، ۱۳۷۰ ه. ش، رقی، ۹۶ ص.

۲. بینش تاریخی نهج البلاغه، یعقوب جعفری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ اول، ۷۱۳۷۲ ه. ش، وزیری، ۱۶۳ ص.

۳. حرکه التاریخ عند الامام علی (ع) محمد مهدی شمس الدین لبنانی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۴۰۵ ه. ق، وزیری، ۲۰۶ ص.

۴. نگرشی به نهج البلاغه و تاریخ؟، انتشارات بدر، رقی، ۱۴۰ ص.

ز. آموزش و پرورش و پاسخ

۱. طرح‌های آموزشی نهج البلاغه، محمددشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، وزیری، ۱۳۷۰ ه.ش، ۲۰۴ ص.
۲. روش‌های تحقیق در نهج البلاغه، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، وزیری، ۱۳۷۰ ه.ش، ۲۰۰ ص.
۳. آموزش نهج البلاغه (جلد نخست)، سید محمد مهدی جعفری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، وزیری، ۲۱۰ ص.
۴. پاسخ به معاندان نهج البلاغه، عزیزالله عطاردی، انتشارات عطارد، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، رقی، ۴۴ ص.

۵. معماها و مسابقات نهج البلاغه، خسرو تقدسی‌نیا، انتشارات نبوغ، چ دوم، ۱۳۷۵ ه.ش، رقی، ۹۶ ص.
۶. هزار و یک پرسش و پاسخ از نهج البلاغه، مصطفی اسرار، نشر چوگان، چ اول، ۱۳۷۸ ه.ش، رقی، ۲۱۰ ص.

ح. انسان

۱. انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه، حسن حسن زاده آملی، بنیاد نهج البلاغه، چ دوم، ۱۳۶۱ ه.ش، وزیری، ۱۰۴ ص.
۲. انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه، هیات تحریریه، موسسه مکتباتی اسلام‌شناسی، ۱۳۶۲، رقی، ۳۲ ص.
۳. انسان کامل در عرفان و نهج البلاغه، ذبیح مطهری خواه، دارالنشر اسلام، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، رقی، ۱۲ ص.

۹. مقاله‌ها و سخنرانی‌ها پیرامون نهج البلاغه

۱. درس‌هایی از نهج البلاغه علی (ع) (درس‌هایی ۴)، حسینعلی منتظری، حزب جمهوری اسلامی، چ اول، فروردین ۱۳۵۹، جیبی، ۷۴ ص.
۲. درس‌هایی از نهج البلاغه علی (ع) (درس‌های ۵-۹)، حسینعلی منتظری، حزب جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۵۹، جیبی، ۷۳ ص.
۳. درس‌هایی از نهج البلاغه علی (ع) (درس‌های ۱۰-۱۵)، حسینعلی منتظری، حزب جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۵۹، جیبی، ۷۳ ص.
۴. پیام حضرت امام خمینی (ره) به کنگره نهج البلاغه (همراه با ترجمه عربی و انگلیسی)، بنیاد نهج البلاغه، اردیبهشت ۱۳۶۰
۵. علی (ع) در عرصه عمل و سپهر اندیشه (چهار مقاله)، س.ح. کاشانی، انتشارات نور، چ سوم، پاییز ۱۳۶۰، رقی، ۱۵۸ ص.
۶. نهج البلاغه و گردآورنده آن (مجموعه مقالات) نویسندگان، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، وزیری، ۳۴۲ ص.
۷. یادنامه کنگره هزاره نهج البلاغه (شانزده مقاله)، نویسندگان بنیاد نهج البلاغه، چ اول، بهمن، ۱۳۶۰، وزیری، ۳۹۲ ص.
۸. درس‌هایی از نهج البلاغه، سید علی خامنه‌ای، انتشارات سید جمال، تهران، رقی، ۱۵۵ ص.

۹۶ ص.

۲۲. نهج البلاغه از دیدگاه مقام معظم رهبری، محمد مهدی علیقلی، سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، ۱۳۷۵ ه.ش، رقی، ۹۶ ص.
۲۳. درس‌هایی از نهج البلاغه، مجد زاده طباطبایی، ۱۳۶۳ ه.ش.
۲۴. انقلاب اسلامی در پرتو نهج البلاغه (بیانات مقام رهبری در اولین دوره مسابقات نهج البلاغه دانش‌آموزان سراسر کشور، انتشارات تربیت، چ اول، ۱۳۷۰ ه.ش، ص ۳۶
۲۵. درس‌هایی از نهج البلاغه (ویژه نوجوانان)، محمد مهدی علیقلی، نشر طلا، چ اول، ۱۳۷۸ ه.ش، رقی.

۱- فهرست‌ها

الف. فهرست موضوعی نهج البلاغه

۱. مجموعه موضوعی نهج البلاغه و غررالحکم، ج ۱، (ایثار، شجاعت، جهاد، شهادت)، به اهتمام علیرضا برازش، انتشارات میقات، رقی، زمستان ۱۳۶۱، ۱۳۶ ص.
۲. مجموعه موضوعی نهج البلاغه و غررالحکم، ج ۲، (امر به معروف و نهی از منکر)، به اهتمام علیرضا برازش، انتشارات میقات، رقی، تابستان ۱۳۶۲، ۲۴۸ ص.
۳. مجموعه موضوعی نهج البلاغه و غررالحکم، ج ۳، (حق و باطل)، به اهتمام علیرضا برازش، انتشارات میقات، رقی، زمستان ۱۳۶۳، ۲۶۶ ص.
۴. چهل مروراید، ج ۱، (مجموعه احادیث موضوعی از نهج البلاغه) گردآوری: بنیاد نهج البلاغه، ناشر: بنیاد نهج البلاغه، چ اول، تابستان ۱۳۶۳، پالتویی، ۳۱ ص.
۵. چهل مروراید، ج ۲، (مجموعه احادیث موضوعی از نهج البلاغه)، گردآوری: بنیاد نهج البلاغه، ناشر: دفتر معاونت پرورشی آموزش و پرورش، پالتویی، ۵۹ ص.
۶. التفسیر الموضوعی لنهج البلاغه (عربی)، مؤلف: السید محمود الهاشمی، مکتب السید محمود الهاشمی، الطبعه الاولى، ۴۰۵ ه.ق/ ۱۹۸۴ م.
۷. المعجم الموضوعی لنهج البلاغه (عربی)، اویس کریم محمد، مجمع البحوث الاسلامیه، مشهد، الطبعه الاولى، ۱۴۰۸ ه.ق، وزیری، ۵۰۰ ص، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.
۸. فهرست کلی مطالب نهج البلاغه یا (سیری در معارف نهج البلاغه)، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، چ اول، تابستان ۱۳۷۰، وزیری، ۳۱۴ ص.
۹. جلوه‌های حکمت (گزیده موضوعی کلمات امیرالمؤمنین علی (ع) در ۲۲۵ موضوع)، سید اصغر ناظم زاده قمی، دفتر نشر الهادی، قم، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، وزیری، ۶۷۱ ص.
۱۰. تفسیر موضوعی نهج البلاغه، مرکز فعالیت‌ها و پژوهش‌های قرآن و عترت، دانشگاه آزاد اسلامی اراک، بهمن ۱۳۷۶، ۸۵ ص.
۱۱. کشف الستاره عن نهج البلاغه (فهرست جامع درباره نهج البلاغه)، شیخ احمد کاشانی (متولد حدود ۱۳۰۰ ه.ق.)

۹. فریاد همیشه تاریخ (درس‌هایی از نهج البلاغه)، مرکز بررسی و تحقیقات سپاه پاسداران، ۷۶ ص.
۱۰. جهاد در قرآن و درس‌هایی از نهج البلاغه، سید حسن علم‌الهدی، واحد فرهنگی بنیاد شهید آذر ۱۳۶۱، وزیری، ۱۴۴ ص.
۱۱. یادنامه دومین کنگره هزاره نهج البلاغه (شانزده مقاله)، بنیاد نهج البلاغه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چ اول، فروردین ۱۳۶۳، وزیری، ۲۵۴ ص.
۱۲. کاوشی در نهج البلاغه (هفده مقاله از کنگره سوم)، جمعی از محققین، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، اردیبهشت ۱۳۶۴، وزیری، ۲۲۸ ص.
۱۳. دو مقاله درباره نهج البلاغه، سید جواد مصطفوی، آستان قدس رضوی، مهر ۱۳۶۴، وزیری، ۸۰ ص.
۱۴. نهج البلاغه نبزاس السیاسه و منهل التریبه (سیزده مقاله عربی)، عده‌ای از دانشمندان، بنیاد نهج البلاغه، ذی‌الحجه ۱۴۰۴، وزیری، ۳۷۴ ص.
۱۵. اصول و شیوه‌های حکومت اسلامی در نهج البلاغه (مقالات چهارمین و پنجمین کنگره نهج البلاغه)، گروهی از اندیشمندان بنیاد نهج البلاغه، چ اول، زمستان ۱۳۶۸، وزیری، ۲۱۶ ص.
۱۶. بازگشت به نهج البلاغه (سخنرانی‌های مقام معظم رهبری در کنگره‌های نهج البلاغه)، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۷۲ ه.ش.
۱۷. پرتوی از نهج البلاغه (درس‌ها و مقالات)، سید جواد مصطفوی، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد، چ اول، اسفند ۱۳۷۲، ۲۶۴ ص.
۱۸. فرزانه‌ای که با نهج البلاغه زیست (مجموعه مقالات به یاد مرحوم سید جواد مصطفوی)، جمعی از نویسندگان، دارالفکر، قم، چ اول، ۱۳۷۰ ه.ش، وزیری، ۳۱۰ ص.
۱۹. نهج الحیاه (هشت مقاله پیرامون نهج البلاغه) عربی، جمعی از نویسندگان، بنیاد نهج البلاغه، وزیری، ۲۶۴ ص.
۲۰. دیباچه‌ای بر مدیریت اسلامی (یادنامه هفتین و هشتمین کنگره نهج البلاغه)، هیات علمی کنگره نهج البلاغه، سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، ۱۳۷۱ ه.ش، وزیری، ۲۶۸ ص.
۲۱. دروس من نهج البلاغه (عربی)، هیئت علمی بنیاد نهج البلاغه، مترجم، عبدالکریم محمود، منظمه الاعلام الاسلامی، چ اول، ۱۴۱۴ ه.ق/ ۱۹۹۳ م، رقی،

۱۲. نهج البلاغه (فصاحه) فهرست موضوعی نهج البلاغه، کاظم کفائی.

ب. واژه‌نامه‌ها

۱. فرهنگ لغات قرآن مجید و نهج البلاغه، علاء‌الدین مجتبی، تهران، کتابفروشی مصطفوی، ۱۳۴۳ ه.ش، ۲۲۸ ص.

۲. فرهنگ لغات نهج البلاغه، کاظم فرهمندی، کتابفروشی مرتضوی، چ اول، ۱۳۵۸ ه.ش، ۳۵۲ ص.

۳. حل لغات نهج البلاغه، مولوی اعجاز حسین بدیوانی (متوفی ۱۳۵۰ ه.ق)

۴. واژه‌های نهج البلاغه، عمران علیزاده، ۱۳۶۰ ه.ش، ۲۰۰ ص.

۵. سیری در فرهنگ لغات نهج البلاغه، کریم زمانی جعفری، مؤسسه کیهان، چ اول، ۱۳۶۷ ه.ش، وزیری، ۵۹۲ ص.

۶. المعجم المفهرس لالفاظ نهج البلاغه، محمد دشتی با همکاری سید کاظم محمدی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، ۲۵۳ ص.

۷. راهنمای تحقیق معجم نهج البلاغه، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، وزیری، ۱۶۸ ص.

۸. مفردات نهج البلاغه (۲ جلد)، سید علی اکبر قریشی، نشر کعبه، تهران، وزیری، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، ۱۷۸ ص.

ج. اسناد نهج البلاغه

۱. بررسی اسناد و مدارک نهج البلاغه، سید جواد مصطفوی، وزیری، ۴۰ ص.

۲. پژوهشی در اسناد و مدارک نهج البلاغه، سید محمد مهدی جعفری، قلم، بهمن ۱۳۵۶، وزیری، ۲۲۴ ص.

۳. هذا هو الحق، شیخ طه یاسین هنداوی.

۴. نهج البلاغه... لمن؟ (عربی)، محمد حسین آل یاسین، المكتب العالی، بیروت، چ اول، ۱۳۹۵ ه.ق/ ۱۹۷۵ م، ۷۰ ص.

۵. نهج البلاغه از کیست؟ (فارسی)، محمد حسین آل یاسین، مترجم: محمود عابدی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، بهمن ۱۳۶۰، وزیری، ۶۴ ص.

۶. ماهو نهج البلاغه (عربی)، سید هبه‌الدین حسینی شهرستانی.

۷. نهج البلاغه چیست؟، سید هبه‌الله حسینی شهرستانی، مترجم: ضیاء‌الدین بن یوسف شیرازی.

۸. اسناد نهج البلاغه (عربی)، امتیاز علیخان عرشی.

۹. نهج البلاغه چیست؟ سید هبه‌الدین حسینی شهرستانی، مترجم: سید عباس میرزاده اهری، مطبوعاتی فراهانی، ۱۳۴۶ ه.ش، جیبی، ۱۴۳ ص.

۱۰. بحثی کوتاه پیرامون نهج البلاغه و مدارک آن، رضا استادی، ۱۳۹۶ ه.ق، ۱۴۴ ص.

۱۱. نهج البلاغه توثیقه و نسبت به الی الامام علی (ع) (عربی)، حامد حنفی داود، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، محرم ۱۴۰۱/ ۱۹۸۰ م، وزیری، ۱۲ ص.

۱۲. استناد نهج البلاغه، امتیاز علیخان عرشی، مترجم: سید مرتضی آیت‌الله زاده شیرازی، امیرکبیر، تهران، چ اول، ۱۳۶۳ ه.ش، وزیری، ۱۸۴ ص.

۱۳. مقدمه فی مصادر نهج البلاغه (عربی)، حسن حسن زاده آملی، انتشارات مؤسسه آل‌البیت.

۱۱. آثار کلی پیرامون نهج البلاغه

۱. ماهو نهج البلاغه، سید هبه‌الدین حسینی شهرستانی.

۲. نهج البلاغه چیست؟ (ترجمه ماهو نهج البلاغه با اضافات دیگر)، ترجمه و نگارش: ضیاء‌الدین بن یوسف شیرازی.

۳. نهج البلاغه چیست؟ (ترجمه ماهو نهج البلاغه مرحوم شهرستانی)، ترجمه سید عباس میزاده اهری، ۱۳۴۶ ه.ش، انتشارات فراهانی، قطع جیبی، ۱۴۳ ص.

۴. در اسارت فی نهج البلاغه (عربی)، محمد مهدی شمس‌الدین عاملی لبنانی، ۱۳۷۶ ه.ق، نجف اشرف، ۲۰۲ ص.

۵. سیری در نهج البلاغه، مرتضی مطهری، چ دوم، ۱۳۵۳ ه.ش

۶. فی رحاب نهج البلاغه (ترجمه سیری در نهج البلاغه مرتضی مطهری) (عربی)، ترجمه هادی یوسفی، بیروت، ۱۳۹۸ ه.ق، وزیری، ۲۴۰ ص.

۷. پژوهشی پیرامون نهج البلاغه، علی موحدی ساوجی، بنیاد نهج البلاغه، شعبان ۱۳۹۶، ۹۶ ص.

۸. با نهج البلاغه آشنا شویم، هیئت تحریریه بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۵۹ ه.ش، ۶۴ ص.

۹. جستجویی در نهج البلاغه، محمد مهدی شمس‌الدین عاملی لبنانی، مترجم: محمود عابدی، بنیاد نهج البلاغه، وزیری، ۱۳۶۱ ه.ش، چ دوم، ۲۳۸ ص.

۱۰. آشنایی با نهج البلاغه، محمد مهدی جعفری، امیرکبیر، چ اول، ۱۳۶۴ ه.ش، ۲۴۸ ص

۱۱. دریچه‌ای گشوده بر آفتاب، حسین رزمجو، دارالفکر قم، چ اول، ۱۳۶۹ ه.ش، ۲۱۶ ص.

۱۲. کلام جاودانه، محمدرضا حکیمی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چ اول، ۱۳۷۰ ه.ش، ۲۶۴ ص.

۱۳. شناخت نهج البلاغه، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، وزیری، ۱۳۷۰ ه.ش، ۲۰۰ ص.

۱۴. اطلاعات مقدماتی نهج البلاغه، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، وزیری، ۱۳۷۰ ه.ش، ۲۰۰ ص.

۱۵. کلیدهای شناسایی نهج البلاغه، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، وزیری، ۱۳۷۰ ه.ش، ۱۹۲ ص.

۱۶. نهج البلاغه کی سیر (ترجمه سیری در نهج البلاغه مرتضی مطهری) (اردو)، ترجمه شعبه اردو (مجمع جهانی اهل بیت «ع»)، قم، ۱۳۷۱ ه.ش، وزیری، ۲۸۷ ص.

۱۷. دانستنیهای نهج البلاغه، مصطفی اسرار، انتشارات محیا، چ اول، بهار ۱۳۷۱، ۲۵۴ ص.

۱۸. دانستنیهای نهج البلاغه، سید مهدی شمس‌الدین، انتشارات قدس، چ اول، ۱۳۷۴ ه.ش، ۱۴۴ ص.

۱۹. سیمای نهج البلاغه، محمد مهدی علیقلی، نشر غیاث، چ اول، ۱۳۷۴ ه.ش، وزیری، ۳۰۰ ص.

۲۰. زندگینامه نهج البلاغه، غلامرضا حیدری ابهری، چ اول، ۱۳۷۶ ه.ش، ۳۲ ص.

۲۱. کلید نهج البلاغه، صادق حسن زاده، انتشارات فیروزآبادی، چ اول، بهار ۱۳۷۶ ه.ش، ۱۶۸ ص.

۲۲. شناخت نهج البلاغه، محمود صلواتی، نشر خرم، چ اول، ۱۳۷۶ ه.ش، ۲۰۸ ص.

۲۳. در محضر علی (ع) (بحثی در شناخت نهج البلاغه)، ابراهیم بابائی آملی، دارالکتاب، قم، چ اول، ۱۳۷۶ ه.ش، ۱۱۸ ص.

۲۴. امیرالمؤمنین (ع) و نهج البلاغه (فارسی)، عزیزالله عطارودی.

۲۵. دایره‌المعارف نهج البلاغه، محمد دشتی و سید کاظم محمدی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، قم.

۱۲. نهج البلاغه و مباحث دیگر

۱. اخبار غیبیه امیرالمؤمنین (فارسی)، ذبیح‌الله محلاتی، ۱۳۳۵ ه.ش، ۴۷۵ ص.

۲. ترجمه علی بن ابیطالب (ع) (عربی)، احمد زکی صفوف، مصر، ۱۳۵۰ ه.ق، ۱۶۲ ص.

۳. فرزند زمان خویشتن باش، غلامرضا امامی، ۱۳۵۱ ه.ش، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۴. مع نهج البلاغه درآسه و معجم (عربی)، ابراهیم سامرائی، چ اول، ۱۹۸۷ م، دارالفکر للنشر و التوزیع، عمان، وزیری، ۳۹۰ ص.

۵. کتابنامه نهج البلاغه، رضا استادی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۵۹ ه.ش، وزیری، ۶۸ ص.

۶. کتاب شروح نهج البلاغه (عربی)، شیخ حسین جمعه

۷. الامثال فی نهج البلاغه (عربی)، محمد الغروی، چ اول، ۱۴۰۱ ه.ق، نشر فیروزآبادی، قم، وزیری، ۱۸۴ ص.

۸. دستور معالم الحکم و مآثور مکارم الشیم (عربی)، محمد بن سلامه القضاعی، دارالکتاب العربی، بیروت، ۱۴۰۱ ه.ق، وزیری، ۱۶۴ ص.

۹. چشمه سارهای بکر حکمت در نهج البلاغه، حسین میرزاخانی، فرهنگ انقلاب اسلامی، چ اول، ۱۳۶۱ ه.ش، ۱۲۸ ص.

۱۰. اعلام نهج البلاغه (عربی)، محمد هادی الامینی النجفی، مؤسسه نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۵۹ ه.ش، وزیری، ۵۲ ص.

۱۱. اعلام نهج البلاغه، محمد هادی امینی نجفی، ترجمه ابوالقاسم امامی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۵۹ ه.ش، وزیری، ۵۲ ص.

۱۲. التذیل علی نهج البلاغه (عربی)، عبدالله بن اسماعیل بن احمد حلبی (رک: شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۱۸، ص ۲۲۵)
۱۳. دعا‌های نهج البلاغه، عباس بهروزی، شرکت سهامی انتشار، چ اول، ۱۳۶۱ ه.ش، رقی، ۱۹۰ ص.
۱۴. ادعیه جهادیه حضرت امیر (ع)، عبدالحسین فخاری، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۳۶۵ ه.ش، رقی، ۷۴ ص.
۱۵. علوم الطبیعه فی نهج البلاغه (عربی)، لیبیب بیضون، مؤسسه نهج البلاغه، چ اول، ۱۴۰۱ ه.ق، وزیری، ۲۶ ص.
۱۶. به مورچه نگاه کن (اقتباس از نهج البلاغه)، مهدی معینی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، چ اول، ۱۳۶۲ ه.ش، رقی، ۲۴ ص.
۱۷. به ملخ نگاه کن (اقتباس از نهج البلاغه) مهدی معینی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، چ اول، ۱۳۶۵ ه.ش، رقی، ۲۴ ص.
۱۸. تعارف نهج البلاغه جامع (اردو)، محمد عبده، مترجم: احمد جعفری ندوی، حیدرآباد، هند، رقی، ۲۶ ص.
۱۹. حکمت نظری و عملی در نهج البلاغه، جوادی آملی، انتشارات اسلامی، ۱۳۶۲ ه.ش، رقی، ۱۶۸ ص.
۲۰. الحکمه عند الامام علی (ع) فی نهجه (عربی)، جوادی آملی، دارالهادی بیروت، چ اول، ۱۴۱۳ ه.ق، وزیری، ۱۳۶ ص.
۲۱. آیات منتخب قرآن و نهج البلاغه، فاضل تونی، چ اقبال، رقی، ۹۶ ص + ۴۰ ص ضمیمه.
۲۲. بحثی از نهج البلاغه پیرامون لقن، فرامرز حق شناس، امور تربیتی آموزش و پرورش صومعه سراه، رقی، ۳۰ ص.
۲۳. مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابی طالب (انگلیسی)، رشیدالدین الوطواط، سازمان تبلیغات اسلامی، رقی، ۱۲۰ ص.
۲۴. دنیا در نهج البلاغه، سید مهدی شمس‌الدین، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چ اول، ۱۳۶۵ ه.ش، رقی، ۱۶۸ ص.
۲۵. دنیا از دیدگاه نهج البلاغه و غرر الحکم، سید اسماعیل گوهری، انتشارات احمدی، چ اول، ۱۳۷۷ ه.ش، رقی، ۳۷۰ ص.
۲۶. رسائل الامام علی (ع) (عربی)، کامل حیدر، دارالفکر اللبنانی، چ اول، ۱۹۹۵ م، وزیری، ۱۲۸ ص.
۲۷. من وحی نهج البلاغه (عربی)، محمد الرضی الرضوی، ۱۴۰۴ ه.ق، جیبی، ۶۴ ص.
۲۸. نهج البلاغه الثانی (عربی)، جعفر حائری، دارالهجره، چ اول، ۱۴۱۰ ه.ق، وزیری، ۳۸۴ ص.
۲۹. داستانهای نهج البلاغه، محمد محمدی اشتهاردی، انتشارات ۲۲ بهمن، چ اول، ۱۳۶۸ ه.ش، پالتویی.
۳۰. زن از دیدگاه نهج البلاغه، فاطمه علانی رحمانی، سازمان تبلیغات اسلامی، چ سوم، ۱۳۷۲ ه.ش، وزیری، ۲۶۲ ص.
۳۱. نهج البلاغه سی چند منتخب نصیحتین (اردو)، بنیاد نهج البلاغه، مترجم: محمد خالد فاروقی، چ اول، ۱۳۶۰ ه.ق، رقی، ۱۷۲ ص.
۳۲. اقتباسات نهج البلاغه (اردو)، نصیرعلی جاوا، لاهور، پاکستان، جیبی، ۹۰ ص.
۳۳. نهج البلاغه روشنی بین دنیا و آخرت (اردو)، حیدرآباد، هند، جیبی، ۹۰ ص.
۳۴. نهج البلاغه عالم انسانیت کیلثه مشعل راه (اردو)، حسین ضابط، حیدرآباد، هند، رقی، ۲۶ ص.
۳۵. گردآورنده سخنان علی (ع) قبل از سید رضی، عزیزالله عطاردی، انتشارات عطارد، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، رقی، ۵۸ ص.
۳۶. اجازات نهج البلاغه، عزیزالله عطاردی، انتشارات عطارد، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، رقی، ۱۶ ص.
۳۷. علمای خراسان و نهج البلاغه، عزیزالله عطاردی، انتشارات عطارد، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، رقی، ۴۰ ص.
۳۸. چند کلمه از اعجاز نهج البلاغه از نظر علوم جدید، شاه چراغیان، وزیری، ۲۲ ص.
۳۹. نهج البلاغه کانسور الوهیت (اردو)، سید محمد تقی، رقی، ۱۵۲ ص.
۴۰. اسباق نهج البلاغه به انضمام نهج البلاغه سوسانی سید ناصر حسین رضوی، رقی، ۳۸ ص.
۴۱. کلام علی (ع) با نغمه همایون (منظوم)، سید رضا آل یاسین، سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، ۱۳۷۳ ه.ش، وزیری، ۳۴۶ ص.
۴۲. معارف نهج البلاغه در شعر شاعران، محمد دشتی و همکاران، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)، چ اول، ۱۳۷۴ ه.ش.
۴۳. صحابه از دیدگاه نهج البلاغه، داود الهامی، هجرت، ۱۳۷۴ ه.ش، وزیری.
۴۴. نهج البلاغت کی هزار سال (اردو) مهدی نظمی، رقی، ۱۶۰ ص.
۴۵. ضرورت به کارگیری هنر فیلم‌سازی در نهج البلاغه، محمد دشتی، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع)
۱۳. سید رضی (ره)
۱. کاخ دلاویز (درباره سید رضی و نهج البلاغه) (فارسی)، سید علی اکبر برقی، ۱۳۱۸ ه.ش، ۱۳۵ ص.
۲. مستدرک کاخ دلاویز برقی، داری، نجفی مرعشی، مجله ارمغان.
۳. الشریف الرضی (عربی) محمدرضا آل کاشف الغطاء، ۱۳۶۰ ه.ق، بغداد
۴. عبقریه الشریف الرضی (عربی)، زکی مبارک، چ سوم، بیروت.
۵. الشریف الرضی (عربی)، حسین علی محفوظ، بیروت، ۲۵۰ ص.
۶. الشریف الرضی مؤلف نهج البلاغه، عزیزالله عطاردی، حیدرآباد، هند، چ اول، ۱۳۶۱ ه.ش، رقی، ۵۰ ص.
۷. الشریف الرضی (عربی)، محمد هادی امینی، بنیاد نهج البلاغه، چ اول، ۱۴۰۸ ه.ق، ۱۳۶۶ ه.ش، وزیری، ۲۶۲ ص.
۸. من وحی الشریف الرضی (عربی)، قاسم محیی‌الدین
۹. حیا الشریف الرضی (عربی)، عبدالحسین حلی
۱۰. الشریف الرضی (عربی)، احسان عباس، چ بیروت، ۱۹۵۹ م.
۱۱. الشریف الرضی (عربی)، طاهر کیالی، چ ۱۹۴۱.
۱۲. الشریف الرضی (عربی)، ادیب تقی، ۳۷۴ ص.
۱۳. سید رضی مؤلف نهج البلاغه، علی دوانی، دفتر انتشارات اسلامی، ۲۴۶ ص، رقی
۱۴. فروغ فقه و ادب (زندگی نامه فشرده علامه شریف رضی)، سید محسن دین پرور، نشر روشنگر، چ اول، ۱۳۶۵ ه.ش، ۵۵ ص
۱۵. یادنامه کنگره علامه شریف رضی (کنگره ششم، هزاره شریف رضی)، به اهتمام سید ابراهیم سید علوی، نشر روشنگر، چ اول، تیرماه ۱۳۶۶، وزیری، ۴۴۰ ص.
۱۶. سید رضی بر ساحل نهج البلاغه، محمد ابراهیم‌نژاد، سازمان تبلیغات اسلامی، چ اول، تابستان ۱۳۷۲، رقی، ۱۰۶ ص.
۱۷. سید رضی، سید محمد مهدی جعفری، طرح نو، چ اول، ۱۳۷۵ ه.ش، رقی، ۱۷۰ ص.

